

obzornik

glasilo delovne organizacije

„ZA“ zdravje

Vsi trije zbori Skupščine občine Cerknica in oba zbora skupščine Občinske zdravstvene skupnosti so 21. maja 1987 sprejele

SKLEP:

Za območje občine Cerknica se razpiše referendum za uvedbo samoprispevka za obnovo Zdravstvene postaje Stari trg in izgradnjo Zdravstvenega doma v Cerknici.

Vrednost predvidene investicije po cenah, ki so veljale 31. marca 1987 je naslednja:

1. Obnova in pridobitev novih prostorov v zdravstveni postaji Stari trg: 152.260.000 din
 2. Izgradnja novega zdravstvenega doma v Cerknici: 1.951.544.500 din
- Skupna predračunska vrednost obeh investicij torej znaša: 2.103.804.500 din ali po domače: nekaj več kot 210 milijard starih dinarjev. Vemo torej ZA KAJ se odločamo, pogledjmo še, ZAKAJ smo se odločili, da referendum sploh razpišemo in da ga razpišemo ZA ZDRAVJE.

Vesela, sončna stran mladosti

Zato, ker so prostori, namenjeni našemu zdravju, sramotno zanikrni, povsem zastareli, neustrezní, odločno premajhni in taki ne omogočajo zdravstvenim delavcem, da bi svoje znanje v njih uporabili za naše dobro. Prostorí, kakršni so, ne omogočajo nikakršnega razvoja zdravstvene stroke pri nas. V takšnih pogojih torej lahko na tem — zdravstvenem področju — samo zaostajamo. Zaostajanje na tem sektorju človekovega bivanja pa sodi v samo dno zaostalosti in nerazvitosti neke družbe.

To je zanemarjanje in podcenjevanje, razvrednotenje človekovega življenja samega. Za zdravje smo torej dolžni napraviti, kar v danih razmerah največ zmoremo.

ALKIMISTIČNA SRHLJIVKA

Sedanja stavba zdravstvenega doma v Cerknici že dvajset let ne ustreza. Ko je bil dom zgrajen na pogorišču nekdanje posojilnice v letih 1951/52 sta bila v njem zaposlena dva zdravnik: en v splošni in en v zobni; poleg njiju pa še medicinska sestra, babica in laborantka. Zdaj dela v njem osem zdravnikov splošne medicine in sedem zobozdravnikov ter ustrezno število drugega zdravstvenega, tehničnega in pomožnega osebja — skupno 74 zaposlenih.

Prostori so torej odločno pretesni celo za samo osebje, namenjeni pa so pacientom in teh se poprečno dnevno zvrsti v ambulantah po 150.

Najbolj grozljivi so sanitarni in higienski pogoji: Vse osebje ima npr. na voljo eno stranišče — brez umivalnika; čakalnica zobnih ambulant je skupna za otroke in za odrasle, v otroški ambulanti imajo zdravi dojenčki, ki pridejo na sistematski pregled, lepe možnosti, da se od bolnih nalezejo ošpic, noric, rdečk ali še česa hujšega. Urin in kri se mešata in prelivata v čumnati brez čakalnice in tudi brez svetlo-

be; pacienti prenašajo kozarčke svojih »odpadnih voda« po hodnikih in stopniščih skozi gnečo čakajočih itd. Prava srednjeveška srhljivka v času, ko ves svet trepetá pred novo boleznijo, ki tako kot nobena doslej kriči po absolutni izolaciji in sterilizaciji, po 100 % higieni.

Ne gre le za 70 zdravstvenih delavcev — četudi za te (kdo bo pa še prišel delat v takšno

mizerijo!) — gre za zdravje 15 000 občanov. Če ne bomo zgradili novih prostorov, se lahko zgodi, da bomo ostali še brez teh, ker jih bodo sanitarne inšpekcije prisiljene zapreti, da nas obvarujejo hujših posledic. Bomo potem hodili na Vrhniko? V Ljubljano? Si bomo sami odrezali ta kos štandarda?

(nadaljevanje na 2. strani)

Za zdravje in bogatejši jutri

V tridesetih povojnih letih so si prebivalci občine Cerknica na požganih ruševinah obnovili domačije, iz žagarskih obratov in obrtnih delavnic je s trdim delom nastala močna industrijska osnova in s tem zagotovljen debelejši kos kruha ter boljše življenje. Po izgradnji take osnove so spoznali, da samo proizvodnja ni dovolj za razvoj človeka in družbe. Električno, vodovodno in cestno omrežje, kasneje pa izobraževalni in vzgojni objekti so bili rezultat spoznanj o boljših pogojih za razvoj družbe, zlasti mlajše generacije. Iz dela svojih osebnih dohodkov, združenih v občinski ali krajevni samoprispevek, je kljub nekaterim spodsljajem zrasla cela vrsta novih prostorov, šol, telovadnic, vrtcev.

Korak je nato nekoliko zastal, vendar se ni ustavil. V demokratični in široki javni razpravi so ljudje na zborih občanov in zborih delavcev izluščili iz množice svojih potreb — obnovo in izgradnjo zdravstvenih objektov.

Mnogo je bilo tehtanj in odločitev o današnjem gospodarskem in družbenem položaju in o primernosti trenutka, v katerem se bomo z referendumom odločali za uvedbo samoprispevka. Razprava je našla odgovor tudi na to vprašanje. Dolgo smo živeli v prepričanju, tudi takrat, v boljših letih, da še ni prišel čas za normalno usklajen razvoj. Iztreznitve so prišle iznenada, čeprav so bile le posledica našega včerajšnjega ravnanja. Spoznali smo, da bo pot do ponovnega razcveta dolga in težka. Tudi na koncu te poti se ne bosta cedila med in mleko. Je že tako, da ima človek več načrtov in potreb, kolikor jih zmore. In vendar ne bo nikoli dovolj sredstev za vse. Vsakič se bo treba odločati in nameniti del ustvarjenega dohodka ne samo zase, temveč tudi za uresničitev potreb, ki so skupnega pomena za vse občane. Čim več ljudi bo tako ravnalo, tem lažje bomo uresničili zastavljene cilje.

Zastonj je pričakovati rešitve s strani sistema in države. Tudi objektov zdravstva nam ta dva ne bosta zgradila. Zgradimo jih lahko le sami. Le v primeru uspeha referenduma lahko računamo na sredstva skupnega programa Medobčinske zdravstvene skupnosti Ljubljana. Celó vrsto let smo velikokrat prisluhnili težavam drugih občin in jih pri izgradnji zdravstvenih objektov podprli tudi s svojimi sredstvi. Zato povsem utemeljeno pričakujemo enako prizadevanje združenega dela v tej skupnosti tudi za reševanje naših težav.

Zato glasujmo za predlagani program. Razum in srce ne smeta zamegliti velike odgovornosti, ki jo z glasovanjem na referendumu prevzemamo nase — za naš jutrišnji obstoj in razvoj. Glasujemo tudi za skupno reševanje vseh tistih potreb, ki jih danes odlagamo zato, ker smo izbrali najnujnejše za življenje, izbrali smo program zdravja.

Predsednik
skupščine občine Cerknica
Tone Urbas

„ZA“ zdravje

(nadaljevanje s 1. strani)

GLASUJMO TOREJ »ZA« ZDRAVJE — VSI GA POTREBUJEMO KDAJ BOMO GLASOVALI?

V četrtek, 18. junija od 6. do 18. ure bo referendum za delovne ljudi, ki so zaposleni v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in imajo stalno bivališče na območju občine Cerknica;

V nedeljo, 21. junija od 7. do 19. ure bodo glasovali delavci, zaposleni izven območja občine, kmetje, obrtniki, upoko- jenci in drugi volivni upravičenci.

KDO GLASUJE

Pravico glasovati na referendumu imajo vsi delovni ljudje in občani, ki so vpisani v splošnem volilnem imeniku na območju občine Cerknica, ter delavci, mlajši od 18 let, s stalnim prebivališčem na območju občine Cerknica, ki še niso vpisani v splošnem volilnem imeniku na območju občine Cerknica.

Odločitev na referendumu je sprejeta, če je zanjo glasovala večina delovnih ljudi in občanov, ki imajo pravico glasovanja po prejšnjem odstavku.

Pri ugotavljanju izida glasovanja se ne štejejo tisti delovni ljudje in občani, za katere se uradno ugotovi, da se zaradi dela v tujini ali službenja vojaškega roka niso mogli udeležiti glasovanja.

PREJELI BOSTE VABILO, ODZOVITE SE NANJ

VIŠINA SAMOPRISPEVKA

Samoprispevek bi bil uveden za obdobje petih let in sicer od 1. 9. 1987 do 31. 8. 1992. leta.

Samoprispevek bi plačevali delovni ljudje in občani, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Cerknica po naslednjih stopnjah:

1. delovni ljudje in občani od osebnih dohodkov, zmanjšanih za davke in prispevke iz osebnih dohodkov in nadomestil osebnih dohodkov po stopnji 2 %,

2. upoko- jenci od pokojnin po stopnji 2 %,

3. delovni ljudje, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot glavni poklic in se jim davek odmerja v pavšalnem letnem znesku od osnove, od katere se obračunava prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zmanjšane za prispevke iz te osnove in odmerjeni davek in od nadomestil osebnih dohodkov po stopnji 2 %,

4. delovni ljudje in občani, ki opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot po- stranski poklic in so obdavčeni

a) po dejanskem dohodku — od ostanka čistega do- hodka, zmanjšane za davek po stopnji 2 %,

b) v pavšalnem letnem zne- sku od odmerjenega dav- ka po stopnji 10 %,

5. delovni ljudje in občani, ki občasno opravljajo gospo- darsko ali poklicno dejav- nost, če ni s predpisi prepo- vedana, od ostanka čistega dohodka, zmanjšane za davek po stopnji 2 %,

6. delovni ljudje in občani, ki se jim odmerja davek iz kmetijstva, od katastrskega dohodka negozdnih zemljišč, zmanjšane za davek po stopnji 2 %,

7. delovni ljudje in občani od priložnostnih dohodkov iz kmetijskih, gospodarskih ali poklicnih oziroma drugih dejavnosti, avtorskih pravic (zmanjšanih za normirane ali dejansko priznane mate- rialne stroške) ter osebnih dohodkov iz naslova pogodb o delu, od katerih se plačuje davek po odbitku, zmanjšanih za davke in prispevke po odbitku, po stopnji 2 %,

8. delovni ljudje in občani, za- vezanci davka iz osebnih do- hodkov iz kmetijske dejav- nosti od katastrskega dohod- ka in vrednosti lesa, odkaz- nega za pesek, ki so opro- ščeni plačevanja davka, po stopnji 1 %.

KOLIKO BO KDO ZBRAL

Po krajevnih skupnostih:

	din
Cerknica	467.205.000
Rakek	276.885.000
Grahovo	135.620.000
Begunje	102.890.000
Cajnarje—Žilce	38.130.000
Nova vas — Bloke	134.510.000
Stari trg	432.585.000
Skupaj občina	1.587.852.000

Po dejavnostih:

DELAVCI	2 % od neto OD	1.361.205.000 din
UPOKOJENCI	2 % od pokojnin	172.755.000 din
OBRTNIKI	2 % od neto OD	21.115.000 din
OBRTNIKI	10 % PAVŠALISTI	5.030.000 din
KMETJE	2 % KD in od poseka lesa	26.400.000 din
KMETJE	1 % od KD — OPROŠČENI DAVKA	1.320.000 din
SKUPAJ VSI PLAČNIKI SAMOPRISPEVKA		1.587.825.000 din

KOMU NE BO TREBA PLAČEVATI SAMOPRISPEVKA

6. člen

Plačevanja samoprispevka bi bili oproščeni:

a) od osebnih dohodkov in nadomestil delavcev in občanov, ki ne presegajo najnižjega zneska osebnih dohodkov, ki zagotavljajo socialno var- nost delavca, določeno z zakonom (zajamčeni osebni doho- dek);

b) od pokojnine, ki ne pre- sega najnižje pokojnine za pol- no pokojninsko dobo in od starostne pokojnine, priznane po zakonu o starostnem zava- rovanju kmetov;

c) zavezanci, ki imajo višino katastrskega dohodka manjšo od najmanjše višine, določene z odlokom skupščine občine Cerknica;

d) prejemniki iz socialnovar- stvenih pomoči, invalidnim, štipe- ndij učencev in študentov ter nagrad, ki jih sprejemajo le- ti na proizvodnem delu, ozi- roma delovni praksi;

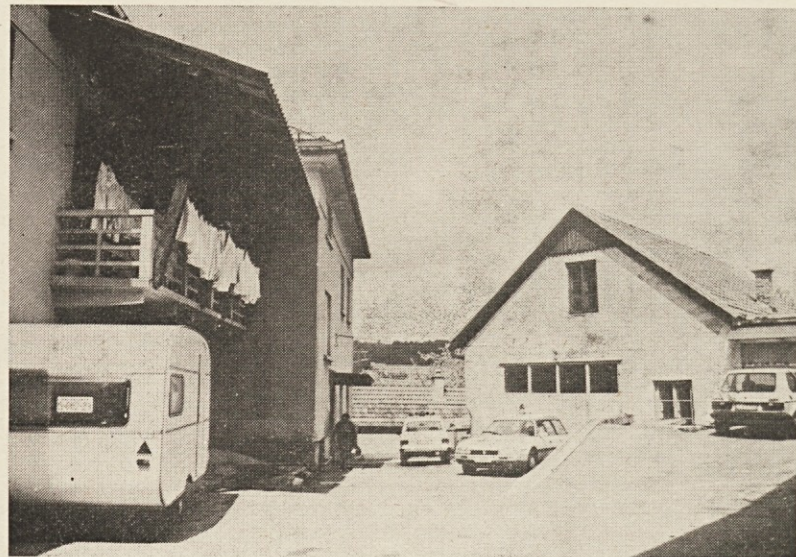
e) izplačila iz sklada skupne porabe (regresi, jubilejne na- grade, odpravnine in podobno).

7. člen

V izjemnih primerih, ko bo plačevanje samoprispevka ogrozilo nujno preživljanje za- vezanca in njegove družine, zavezanec lahko prosi, da se ga oprosti plačevanja samo- prispevka.

O zahtevkih občanov iz pr- vega odstavka tega člena od- loči pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva po postopku, določenem s sa- moupravnim sporazumom o uresničevanju socialnovarstve- nih pravic (Ur. list SRS, št. 26/84).

Postopek za uveljavitev oprostitve plačevanja samopri-

Uradni vhod v cerkniški zdravstveni dom

spevka se lahko uvede tudi po uradni dolžnosti.

KAJ BOMO PRIDOBILI

Načrtujemo, da bomo s sredstvi samoprispevka in dru- gimi sredstvi zagotovili:

— izvajanje vseh dejavnosti osnovne zdravstvene službe (splošna medicina, zobo- zdravstvo, patronažne in dispanzerske dejavnosti, služba prve pomoči (urgent- na služba), dežurna služba, reševalna služba in drugo) v sodobnih in higiensko- sanitarnih prostorih ter na kvalitetno višjih in tudi kulturnejših ravneh. Isto velja tudi za vse spremlja- joče dejavnosti;

— vzpostavitev tistih speciali- stičnih dejavnosti, ki jih je možno in strokovno smisel- no organizirati na nivoju osnovnega zdravstvenega varstva (ortopedija, okuli- stika, nekatere dejavnosti dermato-venerologije, nev- rologija, psihiatrija in še nekatere), pri čemer bo treba upoštevati velike od- daljenosti v občini do obeh zdravstvenih centrov, t.j. do Starega trga in Cerk- nice;

— že sedaj napovedujemo uveljavljanje prioritete pri organizaciji zdravstvenega varstva za starostnike in borce NOV ter dispanzerja za medicino dela, tako v Cerknici kakor v Starem trgu.

Do takih globalnih usmeri- je zdravstvena služba prišla ob opazovanju razmaha ter de- javnosti v sosednjih občinah, kjer so v zadnjih 10 letih zgra- dili podobne objekte (Idrija, Logatec, Ribnica, ljubljanske občine, Domžale, Kamnik, Li- tija). Sodelovanje z njihovimi zdravstvenimi službami nam bo koristilo pri programiranju in načrtovanju naših objek- tov, da ne bi ponavljali napak, ki so se pokazale pri funkciji teh, že zgrajenih objektov.

POTREBNA DELA IN CENE Zdravstvena postaja Stari trg

Na objektu je potrebno:

- obnoviti streho z zamenja- vo strešnikov, slemenjakov, kleparskih izdelkov, strelo- voda itd.,
- obnova fasade z napravo toplotne izolacije,
- obnova centralnega ogreva- nja, montaža cisterne, nov Schiedel dimnik, obnova vseh oken in okenskih po- lic,
- preureditev stanovanjskega objekta v funkcijo zdrav- stvenih potreb (otroški di- spanzer ter še ena splošna ambulanta), ureditev celot- ne električne instalacije, sanitarij ipd.;
- zunanja ureditev v takem smislu, da bo skupaj z le- karniško postajo predstavl- ljala zaokroženo celoto.

Ocenjena vrednost vseh naštetih del po cenah veljav- nih 31. marca 1987 znaša din 152.260.000.—.

Zdravstveni dom Cerknica

Brutto etažne površine no- vega objekta po programsko- projektni nalogi znašajo 3270 kvadratnih metrov.

Od vrednosti kvadratnega metra ob koncu marca 1987 cca 590.000.— dinarjev znaša celotna investicijska vrednost objekta din 1.951.544.500.—.

V to ocenjeno končno vred- nost spada:

- gradnja objekta (gradbena, obrtniška, instalac.) 1.263.135.600.—
- medicinska in druga po- trebna oprema 378.940.680.—
- komunalna ureditev in ure- ditev okolice 252.627.120.—
- projektni, izvajalski, nad- zorni inženiring 56.841.100.—
- SKUPAJ 1.951.544.500.—

(nadaljevanje na 3. strani)

Čakalnica splošne ambulate v Cerknici

OBČANKE! OBČANI!

Pred nami je pomembna odločitev! Odločitev o uvedbi samoprispevka, s pomočjo katerega lahko uresničimo dolgoletno željo. Potrebujemo nov, sodoben zdravstveni dom v Cerknici, posodobiti moramo zdravstveno postajo v Starem trgu.

Porast števila prebivalcev, razvoj industrije v naši občini in predvsem nesluten razvoj medicinske stroke so že zdavnaj prerasli možnosti in potrebe po humanih, hitrih in kakovostnih zdravstvenih storitvah. Premajhni in neustrezni prostori zdravstvenih domov v Cerknici in Starem trgu so prevelika ovira za nadaljnji razvoj zdravstva v občini, kljub vsem prizadevanjem zdravstvenih delavcev, ki skušajo ujeti in obdržati korak z napredkom v medicini.

Pravimo, da je človek naše največje bogastvo! Res je! Toda ta človek mora biti zdrav in zadovoljen, da lahko opravlja svoje delo, za svojo korist in korist celotne družbene skupnosti. Javna zdravstvena služba se je od leta 1952 razvijala in se povečevala po vsebini in obsegu. Čeprav je zdravstvena služba v tem času opravila veliko delo, je jasno, da takšni materialni pogoji, združeni s prostorsko stisko ne morejo zagotoviti uspešnega dela in nadaljnjega razvoja zdravstvenega varstva v občini.

Z vašo odločitvijo »ZA« uvedbo samoprispevka za gradnjo in obnovo zdravstvenih objektov bi zagotovili humano, strokovno in sodobno delo zdravstvene službe. Obenem bi uredili možnost dodatnih medicinskih specialističnih dejavnosti.

Tovarišice in tovariši!

Vsaka družba, ki ceni človeka in njegovo zdravje, daje vse za človekov blagor. Naša družba ima dovolj razumevanja za zdravje naših delovnih ljudi in občanov, žal pa je za vse potrebe premalo denarja. Zato se moramo zavedati, da sami sebi in generacijam za nami lahko pomagamo s tem, da žrtvujemo del svojih osebnih dohodkov za višje, skupne interese in glasujemo »ZA« uvedbo samoprispevka.

dr. K. Klarič

„ZA“ zdravje

(nadaljevanje z 2. strani)

POMAGAJ SI SAM IN SKUPNOST BO POMAGALA

S samoprispevkom, zbranim po navedenih odstotkih od OD, pokojnin in katastrskega dohodka, zberemo torej okroglo nekaj manj kot 159 milijard starih dinarjev. Skupna investicija za ureditev obeh zdravstvenih objektov pa, kot smo videli, velja nekaj več kot 210 milijard. Razlika je okroglo 52 milijard.

Kdo jo bo pokril?

Pri vseh dosedanjih zdravstvenih domovih v medobčinski zdravstveni skupnosti Ljubljana, ki zajema 18 občin, med njimi tudi našo, in so jih prav tako kot mi, gradili s samoprispevki občanov, je medobčinska skupnost sodelovala s 50 % udeležbo.

Na tako udeležbo računamo tudi mi.

Po uveljavitvi te pravice nam je medobčinska zdravstvena skupnost torej dolžna prispevati 105 milijard starih dinarjev, kar bi skupaj z zbranim samoprispevkom znašalo 263 milijard.

Po zaključku investicije za zdravstvo, bi nam po tem računu ostalo 53 milijard st. din neporabljenih. Občinska skupščina se je ob sprejemanju sklepa o referendumu odločila, da s temi sredstvi razpolagajo krajevne skupnosti v skladu s svojimi programi.

KJE — KAKO — KDAJ

V Starem trgu se obstoječi objekt zdravstvene postaje v celoti prenove, nove kapacitete se pridobijo na računu izpraznitve in obnove sedanjih stanovanj v samem objektu.

NOVOGRADNJA v Cerknici bo stala med sedanjim vrtcem in mlatilnico. Dela se bodo odadala najboljšemu ponudniku z definirano pogodbo na ključ.

Načrtujemo takole zaporedje:

Zdravstvena postaja v Starem trgu: vsa priprava (dokumentacija in razna soglasja) končana v letu 1987; gradnja (obnova in vse ostalo) začeta in zaključena v l. 1988.

Zdravstveni dom Cerknica — novogradnja: pripravljalna faza (lokacija, dokumentacija, vsa dovoljenja in soglasja) do konca leta 1988, najkasneje do avgusta 1989; Začetek gradnje v zadnji tretjini leta 1989; Izročitev objekta v uporabo — oktobra 1991!

Kaj naj še rečemo? Ob vsem hudem je bolezen vendarle najhujša in ob vsem bogastvu — zdravje — naše lastno in naših otrok — največje bogastvo.

BODIMO POŠTENI —

GLASUJMO VSI

GLASUJMO tokrat ZA!

Naša maloprodaja

Skoraj se je že izteklo pet mesecev letošnjega leta in kaj kmalu bomo ocenjevali tudi dosežene polletne rezultate. Vsak na svojem področju dela in vsi skupaj v okviru Bresta. V naši maloprodaji smo si zastavili več ciljev in zadali vrsto nalog, ki jih moramo postoriti, o poglavitnih načrtih za letošnje leto smo nekaj že zapisali.

Glavni cilj je seveda kar najuspešneje nuditi naše izdelke in dosežati čim boljše prodajne rezultate. In kako nam to uspeva?

Predvsem lahko ugotovimo, da smo dobro izkoristili precej živahno povpraševanje v prvih treh mesecih, saj so vsi saloni presegli zastavljene načrte. Tromesečni načrt smo skupno presegli za 18 odstotkov in tako dosegli 28 odstotkov letnega plana. Naj ob tem omenimo, da smo najboljše rezultate v primerjavi z načrtovanimi zabeležili v prodajalnah v Mariboru, Titovem Velesu in Bitoli, v absolutnem znesku pa smo največ prodali v Cerkniškem salonu. Najbolje smo v prvih mesecih prodajali kuhinje B-2000, zelo dobro pa tudi sedežne garniture. Prav pri dobavah najbolj iskanih izdelkov pa se je pojavilo nekaj težav, saj smo dobavne roke kar močno razpotegnili in precej kupcev spravili v slabo voljo. Nekateri so prav trmasto vztrajali pri svojih zahtevah; če sem blago plačal mi ga dobavite v obljubljenem roku, in nikakor niso hoteli razumeti prijaznih opravičil prodalajcev kot — »pojavi se se težave pri kooperantih, dobaviteljih...«

No, res, tudi te so bile. Toda kupca pravzaprav ne zanimajo. In konec koncev, prav je tako.

Zato upamo, da bo glede dobavnih rokov v prihodnje manj nerednosti. Obenem ugotavljamo, da po nekaterih naših izdelkih kupci še naprej prav malo povprašujejo.

Prodaja je v aprilu in prvi polovici maja nekoliko upadla, saj se je domače povpraševanje po »trajnih dobrinah«, kot radi pravimo, nenadoma krepko znižalo. Trgovci so samevali, kupce pa so vse bolj vsiljivo vabili vsakovrstni re-

klamni oglasi. V naših prodajalnah smo z dokaj ugodnimi kreditnimi pogoji vendarle držali prodajo v zelenih okvirih. V aprilu smo prodali za 10 odstotkov več kot smo načrtovali, podobno pa se obeta tudi za maj. V pravkar minulem mesecu smo v naših prodajalnah razstavili tudi nekatere novosti: jedilni kot S-410, jedilnico Anda, pa sedežno garnituro Kati in sistem Inventa. Tudi te novosti bodo pritegnile nove kupce.

Menimo, da je naša glavna naloga v prihodnjih mesecih povečati prodajo tistih izdel-

kov, po katerih je povpraševanje manjše. Zato pripravljamo za kupce novo zanimivo kreditno ponudbo, ki naj bi prodajo programa Vesna in spalnice Nada vsaj za enkrat povečala. Izračuni namreč kažejo, da je treba zaradi vse dražjih zalog nujno povečati prodajo in doseči večje obračanje izdelkov, po katerih je povpraševanje manjše, saj predstavlja izdelek, ki ga ne prodamo takoj, vsak dan večje breme.

V sklepni del prehajajo tudi priprave za prepotrebno osvežitev in obnovitev naših prodajal. Oddelek za oblikovanje že pripravlja najprimernejše rešitve, da bi se kupec ob obisku in nakupu prijetno počutil. Ob preureditvi pa bomo obeležili tudi štiridesetletnico Brestove navzočnosti na domačem tržišču.

V. Frim

Novi računalnik obratuje

Z nekoliko večjo zamudo, kot smo jo predvidevali, nam je uspelo zamenjati stari računalnik z novim. Poudariti velja, da je potekala zamenjava pod precej težkimi pogoji, saj je bilo delo na računalniku praktično nemoteno, čeprav na obeh hkrati ni bilo moč delati. Obenem pa smo računalnik menjali prav v najbolj dinamičnih trenutkih ujanja intervencijskih zakonov, kar bi tudi sicer povzročilo prekomerno obremenitev računalniških zmogljivosti.

Žal tudi po namestitvi novega računalnika ni šlo brez težav, saj ni deloval tako kot smo pričakovali. Potrebno je bilo tudi programsko uravnotežiti nekatere parametre. Doselej še nismo rešili vseh pomanjkljivosti prehoda, vendar so to predvsem problemi internega značaja in ne vplivajo na delo uporabnikov.

Dobavitelj tega računalnika še ni odpravil vseh reklamacij,

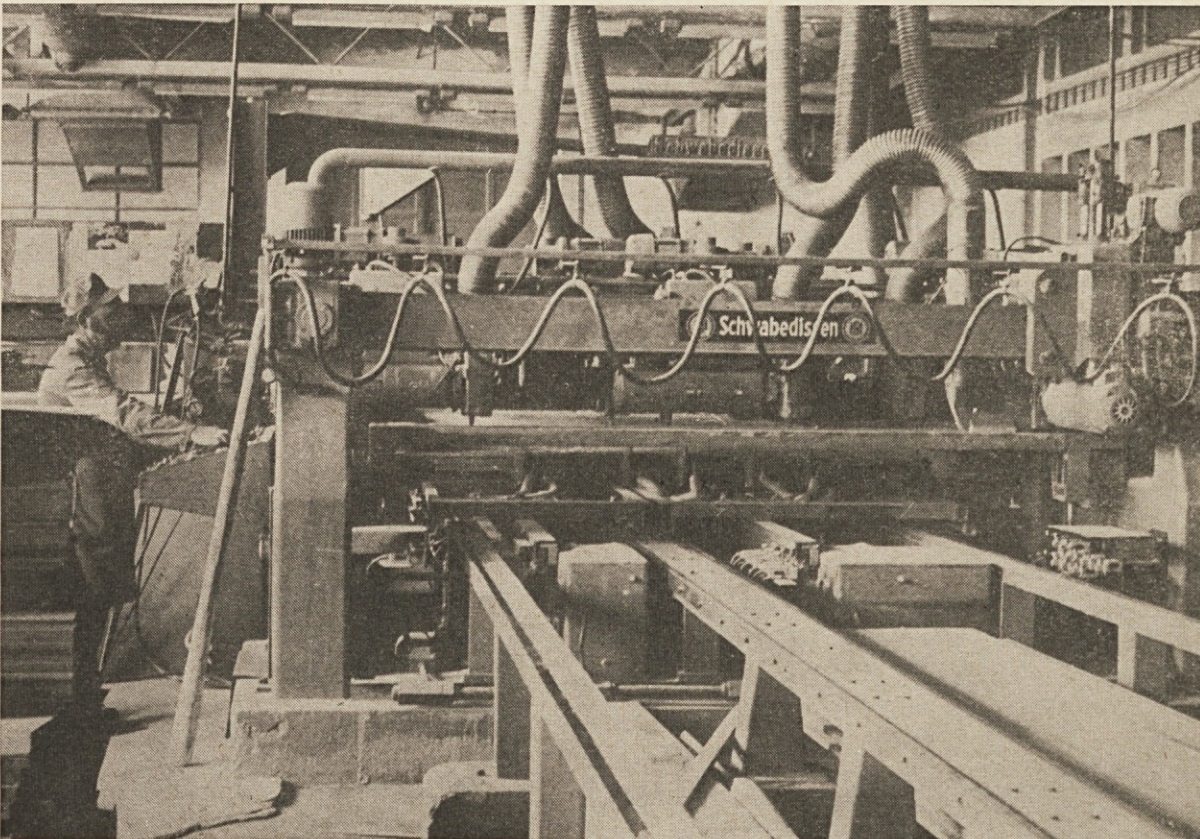
vendar zagotavlja, da bo to storil do konca maja. Gre predvsem za posebne kable, ki so potrebni pri povezavi daljinskih terminalov.

Ponovno je bilo treba napeljati celotno telefonsko povezavo med telefonsko centralo v Skupnih dejavnostih ter stavbo, kjer poteka avtomatska obdelava podatkov; stara napeljava namreč ni dopuščala dodatnih povezav.

Nameščamo tudi terminale v Pohištvu in na Skupnih dejavnostih. Pričakujemo, da bo vsa novo vgrajena oprema delovala najpozneje prvi teden v juniju.

S tem se bo računalnik ponovno približal uporabnikom, predvsem pa bodo imele dostop do računalnika vse temeljne organizacije, kar bo povečalo hitrost prenašanja informacij. To pa v sodobnem svetu pomeni osnovo za uspešno poslovanje.

S. Ferfila

Računalniško voden stroj za razrez plošč

Sejem pohištva v Köbenhavnu

Skandinavski proizvajalci pohištva so se od 6. do 10. maja zbrali v Köbenhavnu in pokazali trenutna gibanja v pohištveni industriji. Bella center je gostoljubno sprejel 468 razstavljalcev, od tega 54 v mednarodnem delu. Razstavljalci so nastopali po državah, tako da je bilo moč videti, kaj posamezna država razstavlja. Tudi letos je bil zelo zanimiv tako imenovan Scandinavian Trade Mart, stalna razstava pohištva v okviru sejmskega prostora.

Skandinavci že od nekdaj slovijo za najboljše oblikovalce in proizvajalce stolov. Letos smo lahko videli, da bodo še precej časa korak pred ostalimi, saj kaže, da še zdaleč niso izčrpali vseh idej. Slejkoprej bosta za stole ostala dva osnovna naravna materiala — lamelirano lesno ogrodje in blago za manjše stole ter usnje za počivalnike in bogatejše stole. Vsi stoli, tako tradicionalnejši kot tudi stoli nenačuden oblik so bili ergonomsko odlično oblikovani, tako da se tudi po dolgotrajnejšem sedenju ne utrudimo. Skandinavci vztrajajo pri svojih uveljavljenih barvnih kombinacijah — naravno ogrodje in črno ali belo usnje.

Pri počivalnikih je bilo letos več poizkusov s kovinskimi podnožji. Sedežne garniture pri dvosedi ali trosedi nimajo izvlečnega mehanizma, kar brez dvoma pogojuje ergonomično odlično konstrukcijo. Bogastvo podrobnosti, odlična izdelava in oblikovanje odlikujejo sedežne garniture. Ker so bili izdelki na sejmu v visokem kakovostnem razredu pravzaprav nismo videli garnitur iz blaga, temveč prevladuje usnje v naravni, beli in črni barvi.

Pri ploskovnem pohištvu letos ni bilo večjih premikov. Furnirji so naravni, nalimki pa so iz enakega lesa kot furnir. Tudi pohištva, lakiranega s pigmentnimi laki je bilo precej. Uporabljajo predvsem hrastov in bukov furnir, jese na je bilo malo. Obodi predalov so iz vezanega ali masivnega lesa, elementi so majhni, tako da se nakladajo eden na

drugega. Skandinavci ne uporabljajo folije ali aplikacij s softformingom, saj bi jim ob tem gotovo trpela čast. Visoki oblikovalski kulturi sledi tudi spremljevalna industrija, od površinskih materialov do okovja. Zanimivo je, da pri spalnicah nismo videli velikih garderobnih omar, temveč samo nizke omarice in predalčke. Dvomljivo je, da bi Skandinavci ne uporabljali klasičnih garderobnih omar. Verjetno je razlog v tem, da so razstavniki prostori brez velikih panojev in bi velike omare porušile koncept razstavnega prostora.

Postelje so klasičnih dimenzij, vendar običajno nimajo skončnice pri nogah, ampak le vzglavno skončnico. Osnovane so na latoflex podlagi, ki je ugodnejša za spanje, v podnožju pa imajo vgrajena dva predala za posteljnino. Psihe imajo poklopno polico z oglealom in vgrajenim predalčnikom za vsa potrebna ličila. Nočne omarice nimajo več klasične oblike, ampak so samo še majhen predalček ali pa samo polica, vezana na vzglavno skončnico, saj nočna omarica vse bolj izgublja svoj prvotni klasični pomen. Predal v podnožju postelje nima debelega dna, temveč 4 mm debelo vezano ploščo, ki ima kljub precejšnji velikosti samo eno ojačitev. Tudi pri spalnicah, kot tudi pri ostalem ploskovnem pohištvu uporabljajo predvsem naravno, belo in črno barvo, samostojno, ali v omenjenih barvnih kombinacijah.

Glede na prejšnja leta smo letos največje razlike videli pri pisarniškem pohištvu. Na-

rejeno je skoraj izključno iz eksotičnih vrst lesa, v glavnem iz palisandra. Programi niso preširoki, vendar dovolj široki za osnovno pisarniško dejavnost. Presenetljivo je, da v informacijski dobi niso predstavili več pohištva namenjenega samostojnim računalniškim enotam.

Posebno poglavje predstavlja Scandinavian Trade Mart, stalna razstava pohištva. Vso pravo kakovost je tu moč videti na enem prostoru. Predstavljeni so praktično vsi izdelki, ki nekaj pomenijo in so v redni proizvodnji, od Alvar Aaltovih stolov iz tridesetih let pa vse do izdelkov trenutno najboljših skandinavskih arhitektov. Tukaj si lahko

izbereš vse, kar potrebuješ za opremo stanovanja — od pohištva, preko svetil, tekstila do raznih oblog. To ni trgovina v klasičnem pomenu, temveč so to le zastopstva, medtem ko so skladišča druge. Omeniti velja, da je imela svoj razstavniki prostor tudi skandinavska šola oblikovanja, kjer so prikazali najuspešnejše izdelke študentov — bodočih arhitektov.

Izkoristili smo priložnost in si ogledali še tri tipične trgovine v Köbenhavnu. Ikea ima v predmestju ogromno trgovino, kjer si je mogoče za naše razmere ugodno kupiti vse za opremo stanovanja. Pohištvo sicer ni na najvišji ravni, vendar si lahko vsakdo prijetno opremi svoj dom. Zanimiv je način prodaje, saj je trgovina zamišljena na samopostrežni osnovi. Takšen način prodaje

pa narekuje tudi določene prijeme, na primer velike vozičke, transportne klančine v trgovini, transportne trakove pri blagajnah itd.

V središču mesta smo si ogledali še dve trgovini. Prva, Den Permanente, predstavlja vrhunsko dansko pohištvo astronomskih cen, druga, nekoliko cenejša pa je trgovina Illums Bolighus, kjer je prikazan najboljši design iz vse Skandinavije.

Za konec še misel: kdor ni videl skandinavskega sejma, ne ve, kaj je dosegel design. Oblikovanje, ki ga imajo, ni pod vplivom modnih tokov; vrhunsko je in trajno. Takih ustvarjalnih oblikovalcev in predvsem možnosti, ki jih nudi industrija, si pri nas, žal, lahko le želimo.

A. Vivod

O naši likvidnosti...

O likvidnosti (sposobnost tekoče in redno poravnati vse zapadle obveznosti) že nekaj časa nismo nič pisali. Seveda to ne pomeni, da je to področje poslovanja potekalo brez težav in da je stanje normalno. Nasprotno, prišli smo v tak položaj, da bo treba marsikaj korenito spremeniti.

Vsak dan teže zberemo dovolj sredstev oziroma zagotovimo ustrezne plačilne instrumente, s katerimi poravnavamo obveznosti. Takšno stanje je posledica pomanjkanja lastnih virov za obratna sredstva, kar je slabost Bresta že vrsto let. K temu so v zadnjem času pripomogle še visoke obrestne mere (visoki stroški za obresti) ter slabi poslovni rezultati. Do sedaj smo manjkajoča sredstva lahko najemali pri poslovni banki ter pri ostalih delovnih organizacijah. Omejena rast bančnih plasmanov (od 31. decembra 1986 dalje so lahko banke povečale neselektivne plasmanje le za 2 odstotka) ter inflacija pa sta povzročila, da denarja trenutno ni mogoče dobiti niti v banki, kaj šele pri ostalih de-

lovnih organizacijah. Edini vir, ki do sedaj ni bil okrnjen so krediti za pripravo izvoza in za izvoz, vendar bodo po nekaterih informacijah tudi tu uvedene omejitve.

Glede na vse omenjeno ter ob pogledu naprej vidimo, da se nam ne obeta nič dobrega. Enkrat bomo vendarle morali spoznati, da ne moremo in ne smemo porabiti več, kot ustvarimo. Za izboljšanje takega položaja je ena sama pot: omejiti je treba vse vrste porabe in skrajšati čas vezave vseh sredstev ter se sočasno

truditi, da bi v čim krajšem času in z manj sredstvi ustvarili več; to »več« pa je seveda treba tudi ustrezno prodati. Zato je nujno potrebno uvesti sistem finančnega načrtovanja za vse faze poslovnega procesa in ob negativnih odstopanjih takoj ukrepati.

Nov zakon o sanaciji je namreč do nelikvidnih delovnih oziroma temeljnih organizacij izredno strog, saj po določenem času, ko uporabnik družbenih sredstev ni več sposoben poravnati zapadlih obveznosti, uvaža sanacijski postopek, zmanjševanje osebnih dohodkov, ugotavljanje odgovornosti za tak položaj ter v skrajnem primeru tudi stečaj.

P. Kovšca

Korak k sodobnosti

Novi osebni računalniki IBM AT nam nudijo hitrejši in neposrednejši dostop do računalnika. Hkrati pa z uporabniškimi programskimi aplikacijami omogočajo »laiku«, da v kratkem času pridobi potrebno znanje za reševanje določenih praktičnih problemov.

Prvi program, »Izdelava krojnih kart za razrez velikih ivernih in drugih plošč na manjše kose« na razrezovalki Schwabediesen že daje rezultate v proizvodnji temeljne organizacije Pohištvo. Program upošteva vse lastnosti stroja in omogoča tehnologu spreminjanje posameznih parametrov nastavitve. Na ta način tehnolog s pomočjo računalnika poišče najoptimalnejši izkoristek razreza plošč. Čedalje manjše serije in veliko različnih delovnih nalog je pogojevalo veliko število različnih dimenzij sestavnih delov izdelka. Človek ni bil več sposoben opraviti vseh matematičnih kombinacij pri izdelavi krojnih kart, s tem pa tudi izkoristek razreza ni bil najboljši. Analize so pokazale, da je izkoristek razreza s pomočjo osebnega računalnika za 2—3 % boljši kot pri prejšnjem načinu. Ni težko izračunati prihranka, če vemo, da na

leto ob sedanjem proizvodnem programu razrežemo 7 tisoč do 8 tisoč kubičnih metrov iveric in 12 tisoč do 15 tisoč kvadratnih metrov vlaknenih plošč. Novi način izdelave krojnih kart nam tudi omogoča, da se na podlagi izkoristka odločamo o nakupu plošč, ki nam po razsežnostih najbolj ustrezajo, hkrati pa upoštevamo izkoristek in ceno določene vrste plošč.

Zavedati se moramo, da napredek ni samo boljša tehnologija, ampak tudi stalna racionalizacija trenutnega proizvodnega procesa. Te rezerve pa so pri nas še velike. Na tem področju je še veliko možnosti; računalnik lahko vključimo v proizvodnjo na vseh področjih, kjer presega zmogljivosti človeka. Največji izziv pa je prav gotovo načrtovanje in vodenje proizvodnje s pomočjo računalnika.

T. Lovko

Osebni računalnik IBM AT v Pohištvu

»Srebrni« nagrajenci

IVAN OBLAK

Bralcem Brestovega obzornika smo Ivana Oblaka predstavili že lani. Letošnjega 1. maja pa je bil med dobitniki srebrnega znaka sindikata za dolgoletno aktivno delo v osnovni organizaciji sindikata temeljne organizacije Jelka.

Na Brestu oziroma v Jelki se je zaposlil pred 36 leti. Bil je član prvega delavskega sveta, predsednik izvršnega odbora sindikata pa je bil skoraj 16 let. V tem mandatnem obdobju je tajnik v izvršnem odboru osnovne organizacije sindikata.

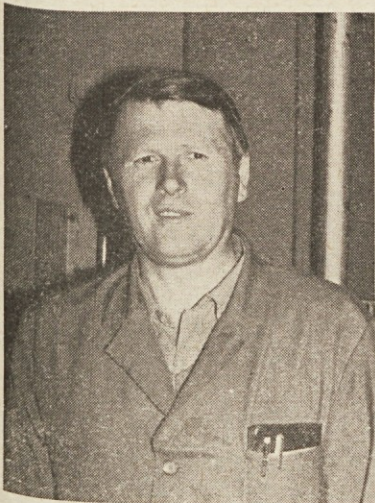
Ivan Oblak meni, da so bili delavci včasih dejavnejši na vseh področjih. Vzrok sedanje stagnacije oziroma upadanja produktivnosti pa je nepravilno nagrajevanje. Boljše delo in večja storilnost se pri sedanjem načinu nagrajevanja pri osebnem dohodku ne pokaže dovolj, pravi.

Srebrni znak sindikata mu je poleg knjižnih nagrad prvo priznanje za delovanje na tem področju. Za vestnost in prizadevnost pri delu pa je bil odlikovan tudi z državnim odlikovanjem.

Ob koncu razgovora je Ivan Oblak zaželel, da bi Brest čimprej premostil težave in dosegel uspehe pri nadaljnjem delu.

Š. Šebalj

FRANC MLAKAR

Franc Mlakar, »mojster« v klejarni je med letošnjimi dobitniki srebrnega znaka sindikata.

Pravi, da mu to priznanje veliko pomeni, saj mu daje vzpodbudo za še aktivnejše delo v sindikatu. Franc Mlakar je že drugi mandat — od

leta 1984 — predsednik osnovne organizacije sindikata v temeljni organizaciji Pohoštvo.

Med najpomembnejše naloge šteje izboljšanje gospodarskega stanja v temeljni organizaciji; moti pa ga, da nimamo ustreznega proizvodnega programa. Meni, da je to osnovni vzrok, da temeljna organizacija ni poslovno uspešna, in da tudi zato med delavci ni pravega delovnega vzdušja. V tovarni bi morali še marsikaj izboljšati, zlasti organiziranost.

Po njegovem mnenju pomenijo določila interventnega zakona neposredno poseganje v združeno delo; s tem je okrnjeno samoupravno odločanje delavcev. Vse to prinaša v že tako napete in pogosto zmedene odnose nemir, negotovost in slabo voljo delavcev.

J. Klančar

JOŽE FUNDA

Letošnji dobitnik srebrnega znaka sindikata iz temeljne organizacije Žagalnica je Jože Funda, dolgoletni prizadevni sindikalni delavec. Ob tej priložnosti naj mu v imenu kolektiva iskreno čestitam.

Svoje sindikalno delo je začel pred desetimi leti prav v naši temeljni organizaciji, sprva kot aktiven član izvršilnega odbora, pozneje pa kot uspešen večletni predsednik osnovne organizacije sindikata.

Kot kvalificiran mizar je začel delati v pripravi proizvodnje, nato se je usposabljal za uvedbo nagrajevanja po Work Factor metodi, krajše obdobje je delal kot analitik in kot skladiščnik, sedaj pa opravlja dela in naloge »vodenje izmene v strojni II«.

Zanimalo me je, kako kot sindikalni delavec razmišlja o sedanjem gospodarskem položaju Bresta, tudi skozi prizmo intervencijskih zakonov in

ukrepov, s katerimi se vsak dan srečujemo.

»Mislim, da je trenutni gospodarski položaj Bresta prišel do vrelišča. Že leta nazaj smo životarili in delali samo za to, da smo preživeli. Sedaj pa smo pred izredno težkim položajem. Kazalci gospodarjenja nam kažejo, da je proizvodnja dokaj uspešna, slabše rezultate pa kaže prodaja, s čimer se kopičijo zaloge, kar

nas vodi v še večje težave. Kljub takemu položaju pa je zavest delavcev še vedno dokaj visoka. Delavci ne smemo izgubiti upanja v vodilne in strokovne delavce. Smatram, da samo ti v veliki meri odgovarjajo in odločajo o nadaljnji usodi Bresta, s tem pa tudi o življenjskem standardu večine občanov Cerknice.

Vsak ukrep, ki se pojavi v že tako zaostrenih gospodarskih trenutkih je najbolj boleč prav za delavca z nizkimi osebnimi dohodki. Nezadovoljstvo in kritike na račun ukrepov se resda čuti, vendar se delavci, ki se zavedajo, v kakšnem položaju je gospodarstvo in s tem tudi Brest, le nekako obvladujejo in živijo v upanju, da bo šlo na bolje. Niso pa v celoti prepričani, da bo res tako...«

D. Dujmenovič

Priznanje Brestovim gasilcem

Industrijskemu gasilskemu društvu Bresta, ki ga sestavljajo delavci Pohoštva, Iverke, Mineralke, Prodaje in Skupnih dejavnosti, so ob 13. maju, dnevu varnosti podelili pomembno priznanje za prispevek k razvoju in krepitvi varnosti.

Srebrni znak Zasluge za varnost je gasilec Bresta podelil republiški sekretar za notranje zadeve. Prejeli so ga na razširjeni seji pokrajinskega komiteja za SLO in DS, ki je bila v domu JLA v Ilirski Bistrici, posvečena pa je bila dnevu varnosti. Po slavnostnem govoru in podelitvi priznanj je bil še krajši kulturni program, ki so ga pripravili pionirji in pionirke iz Ilirske Bistrice.

Priznanje, ki so ga prejeli, pomeni našim gasilcem javno pohvalo za njihovo dosedanje delo in vzpodbudo za vnaprej. Pomeni, da njihovo nesebično delo ni ostalo neopaženo. Kot prostovoljni člani industrijskega gasilskega društva bi se lah-

ko omejili le na gasilsko preventivo in gašenje požarov v območju tovarn, kjer delajo. To obveznost pa so prostovoljno razširili še na gašenje požarov v vsej cerkniški občini. To pomeni, da na njihovo pomoč lahko vedno računajo vsi naši občani, po potrebi pa tudi drugi člani naše socialistične skupnosti. Ker društvo z ustrežno metodo dela skrbi zlasti za pomlajevanje in strokovno usposobljenost gasilcev, ta pomoč ni nepomembna. Rezultati takšnega dela se kažejo v hitrosti in strokovnosti posredovanja naših gasilcev kadarkoli in kjerkoli na območju občine Cerknica.

V. Žnidaršič

Darovana kri lahko že jutri reši življenje

Uspešna krvodajalska akcija v letu 1986

Kljub bojzani organizatorjev krvodajalske akcije, da bo letos število krvodajalcev manjše, je prevladala humanost in solidarnost naših ljudi.

V Cerknici se je v dveh dneh odzvalo na odzvem krvi 463 krvodajalcev, v Starem trgu pa v enem dnevu 288. Med krvodajalci je vedno več mladih, tako da se ni bati, da bi tovrstna akcija zamrla, kar se v nobenem primeru tudi ne sme zgoditi.

Razveseljivo je dejstvo, da je bilo zelo malo ljudi odklonjenih, kar je dokaz, da so naši ljudje zdravi. Omeniti velja krvodajalce, ki so svojo kri darovali tudi petdesetkrat in več.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili prizadevnim mladim članom Rdečega križa obeh šol, prav tako pa tudi vodstvom obeh šol, ki nam vsako leto nudita svoje prostore za izvedbo akcije.

D. Logar

Še o letovanju...

Ko smo vas v prejšnji številki Obzornika obveščali o pogojih in krajih letovanja, nismo pričakovali tako številnega odziva na razpis. Za letovanje se je prijavilo kar 440 kandidatov ali 50 več kot lani. Razlog je na dlani: sorazmerno ugodna cena za dnevno uporabo prikolic, pa tudi možnost obročnega odplačevanja.

Predvsem razumljivo pa je, da z ozirom na enake zmogljivosti (40 prikolic oziroma skupno 168 ležišč) ter za en dan daljše počitniške termine kot lani, tokrat prav vsem kandidatom ne bo moč ustreči.

Pri razvrščanju bomo vsekakor upoštevali želje posameznikov — tako za posamezne kampe kot za zelene roke — kjer bo to le mogoče. Morali pa bomo upoštevati določila lani sprejetega Pravilnika o letovanju, kjer odloča seštevek zbranih točk vsakega kandidata po naslednjih kriterijih:

1. delovna doba prosilca
2. pogostnost letovanja
3. šoloobveznost prosilčevih otrok.

Pravilnik bo treba dopolniti tudi tako, da bodo kandidati, ki letos ne bodo mogli letovati, dobili možnost v prihodnjem letu.

Letos je zlasti »naval« na nove kampe: Straško na otoku Pagu, Oliva na Rabcu, Lanterna pri Poreču ter Stella Maris pri Umagu. Kandidatov je mnogo več kot jih je moč razvrstiti. Nekoliko manj zanimanja je za kampe Funtana pri Vrsarju, Sirena pri Novigradu in III. Padova na otoku Rabu. V teh kampih je še nekaj prostih zmogljivosti, ki pa jih bomo zapolnili s prerazporeditvami iz tistih kampov, kjer je prijav preveč. Večina delavcev želi letovati pretežno

od sredine julija do konca avgusta, čeprav je sezona v kampih odmerjena na pet ali celo več mesecev.

To vsekakor ni gospodarno, saj trenutne zmogljivosti kljub visokim stroškom niso primerno izkoriščene. Prav zato so predlogi za nakup dodatnih prikolic neutemeljeni. Navaditi se bomo morali letovati tudi v maju, juniju in septembru. Zlasti otoka Pag in Rab sta, poleg termalnih letovišč, za omenjene roke zelo primerna. Izjema so seveda družine s šoloobveznimi otroki, kamor ne štejejo vnuki in otroci prijateljev in sorodnikov, na kar je treba posebej opozoriti.

Če so kandidati pripravljeni letovati v pred- in posezoni, bi bilo moč letovanje razporediti prav za vse, tudi za tiste, ki sicer ne bodo sprejeti. Zato vas pozivamo, da o tem ponovno razmislite in sprejmete to možnost.

Opozoriti vas moramo še na eno novost. Od letos bodo v vseh kampih zahtevali neposredno plačilo turistične takse, ki jo bodo morali letovalci poravnati osebno v recepciji kampa. Takse so zelo različne in se gibljejo od 200—400 dinarjev na osebo, starejšo od 14 let.

Letovanje je torej tu. Zaželim vam, da bi ga veselo preživeli, ter se zadovoljni vrnili med svoje vsakodnevne delovne tovariše.

I. Stefan

Skrb za varstvo okolja v naši občini

Problematiki varstva okolja se v zadnjem času posveča vse več pozornosti tako v republiki kot tudi v občinah, kar se kaže v obravnavi te problematike v ustreznih organih, pozornost pa je temu vprašanju posvečena tudi v planskih dokumentih nosilcev planiranja. V ta namen je bilo v občini pripravljeno poročilo o stanju in varstvu okolja v občini, ki prikazuje stanje in problematiko skozi zapažanja pristojnega upravnega organa in inšpekcijskih služb Medobčinskega inšpektorata v Postojni. Poročilo je bilo obravnavano v okviru OK SZDL Cerknica, obravnaval ga je Izvršni svet SO Cerknica ter je bilo na dnevnem redu zasedanja občinske skupščine v mesecu aprilu. Ob obravnavi poročila je bilo poudarjeno, da prikazano stanje zahteva resen pristop k razreševanju problematike varstva okolja. Glede na postopke ugotavljanja onesnaževalcev, ki se vodijo v okviru inšpekcijskih služb bo potrebno glede na ugotovitve konkretnih onesnaževalcev zraka, vode in okolja le-te zadolžiti kaj morajo ukreniti, da se bo stanje izboljšalo. Problem v naši občini kot v širšem prostoru, ki ima lahko daljnosežne posledice, pa je propadanje gozdov, saj je po dosedanjih ugotovitvah skoraj polovica gozdov ogroženih.

STANJE PO POSAMEZNIH PODROČJIH

Varstvo voda — Problemu vo-
dooskrbe je bila v občini v pre-
teklem srednjeročnem obdobju
posvečena posebna skrb. Rezul-
tati teh prizadevanj so že vidni
in se kažejo v tem, da so od-
pravljene nekateri problemi, ki
so nastajali zaradi pomanjkanja
vode v posameznih letnih ob-
dobjih. Glede zagotovitve koli-
čin vode vsi problemi še niso
odpravljene, vendar ti ne nasto-
pajo več zaradi nezadostnih vi-
rov vode, ampak predvsem zara-
di dotrajanosti naprav in ne-
ustreznih dimenzij napeljav (npr.
Rakek). Navedena prizadevanja
so prispevala poleg izboljšanja
količinske oskrbe tudi k določe-
nemu izboljšanju kakovosti vode,
vendar pa je problem ustrezne
kakovosti vode pereč in aktualen.
Vsi vodni viri v občini, razen
vodovoda Žilce—Osredek, so ne-
ustrezno zavarovani v formalno-
pravnem smislu, noben vodni
vir pa ni ustrezno fizično varo-
van (oži in širši varnostni pas,
ograje, označbe ipd.). Prizadevati
si moramo, da se obstoječa za-
jetja zavarujejo, v prihodnje pa
naj se investicije zaključijo ta-
ko, da se uredi tudi zavarova-
nje.

Vzporedno s potrebami po
večjih količinah pitne vode je
rastla količina odplak, predvsem
komunalnih, tako v večjih urba-
nih središčih, kot tudi v manj-
ših naseljih in vaseh. Kljub ne-
katerim premikom (izgradnja
kanalizacijskih sistemov, čistil-
nih naprav) pa je še vedno vrsta
nerešenih in odprtih problemov
(kanalizacijski sistemi so nedo-
končani, nekje dotrajani in ne-
ustreznih dimenzij). Tudi v zvezi
z delovanjem obstoječih čistilnih

naprav (Stari trg—Lož, Rakek,
Cerknica—Dolenja vas) je še vr-
sta nerešenih problemov, saj so
učinki delovanja teh naprav ne-
ustrezni. Čeprav se je delovanje
čistilnih naprav v zadnjem času
nekoliko izboljšalo, ne dosegajo
načrtovanih parametrov, saj
rezultati kontrole odvzema vzor-
ca od drugega odvzema zelo od-
stopajo. Posebno dimenzijo
komunalnih odplak dajejo od-
plake v naseljih in vaseh, kjer
so problemi vedno bolj izraziti
in se kažejo v neurejenem odva-
janju odplak, kar slabša higien-
ske razmere v teh naseljih in
tudi onesnažuje ter ogroža vode
in zemljišča. Čeprav potekajo
razmišljanja v smeri, da bi se
gradili kanalizacijski sistemi in
čistilne naprave, je vprašljivo ali
bomo sposobni reševati to pro-
blematiko tako, kot je zamišlje-
no. Tega verjetno ne bomo spo-
sobni še nekaj časa, zato
je potreben drugačen pristop k
razreševanju problemov (indivi-
dualno reševanje z izgradnjo
ustreznih greznic, gnojšč in
gnojničnih jam).

Razveseljivo je dejstvo, da na
območju občine Cerknica ni loci-
rane industrije, ki bi predstavl-
jala vir industrijskih odplak,
vsaj po dosedanjih ugotovitvah.
V delovni organizaciji Kovino-
plastika Lož so sicer prisotne
odplake iz Galvane, ki so zelo
nevarne za okolje, pa vendar je
postopek čiščenja urejen tako,
da ni nobenih škodljivih vpli-
vov. Potencialno nevarnost za
okolje, predvsem za vodo, pred-
stavljajo skladišča naftnih deri-
vatov, ki služijo bodisi kot ener-
getski vir (industrija in stano-
vanski objekti) ali za pogon
(bencinski servisi).

Stanje vodotokov in kakovosti
voda v občini je sicer zadovolji-

vo, vendar pa kljub temu za-
hteva določeno pozornost, saj
sta tako Cerkniščica kot Cerk-
niško jezero po dosedanjih ugo-
tovitvah razvrščena v II. kako-
vostni razred, kar pomeni, da
je voda do neke določene mere
onesnažena.

Odpadki — V zadnjih letih se
je znatno povečala količina ko-
munalnih odpadkov, ki se pojav-
ljajo v vseh urbanih naseljih,
spreminja pa se tudi sestava
teh odpadkov. Komunalni odpad-
ki se zbirajo na podlagi odloka,
ki določa, v katerih naseljih ob-
čine Cerknica je obvezno zbira-
nje in odvažanje smeti in od-
padkov, kaj se šteje za smeti
in odpadke, kako se jih odvaž-
a ipd. Pri uresničevanju odloka se
pojavljajo številni problemi,
hkrati pa predstavljajo dodatni
problem v občini tako imenova-
na »divja« odlagališča, ki jih je
po popisu iz leta 1985 preko 90.
Vsekakor bi ureditev centralne-
ga odlagališča z ustreznim dovo-
ljenjem vplivala na hitrejšo raz-
reševanje vzporedne problema-
tike. V občini ugotavljamo, da
se številni občinski odloki ne
spoštujejo dosledno, kar bi vse-
kakor pripomoglo k lepšemu ter
bolj urejenemu okolju. To pa je
v veliki meri odvisno od vzgoje
in ekološke osveščenosti ljudi.

Glede stanja industrijskih od-
padkov še nimamo natančnih
podatkov o količinah in vrstah,
predvsem tistih, ki vsebujejo
nevarne snovi. V občini ni po-
sebnih odlagališč za industrijske
odpadke. Ob inšpekcijskih pre-
gledih se ugotavlja, da Brest
odlaga določene industrijske
odpadke na komunalno odlaga-
lišče, kar negativno vpliva na
okolje, poleg tega pa je od-
lagališče v Cerknici zaradi pre-
napolnjenosti potrebno sanacije.
Poseben problem predstavljajo
tudi industrijski odpadki Novo-
lita, ki se odlagajo po vrtačah
po Bloški planoti.

Varstvo zraka — Po podatkih
izpred 10 let naša občina ni raz-
vrščena v kategorijo, kjer je
zrak onesnažen preko dopustne
meje in zato, v skladu z veljav-
no zakonodajo, ni bilo potrebno
izvajati kakšnih posebnih ukre-
pov glede varstva zraka. Kljub
temu pa nekateri kazalci (propa-
danje gozdov) dokazujejo, da so
prisotni tudi problemi glede one-
snaženosti zraka. Verjetno gre
predvsem za onesnaževanje zra-
ka na daljše in srednje razdalje,
niso pa zanemarljivi tudi lokal-
ni dejavniki, ki predstavljajo
onesnaževanje, ki ga povzroča
predvsem industrija in individu-
alna kurišča. Trenutno v občini
še niso znani podatki o stopnji
onesnaževanja (meritve emisij)
in nimamo izdelanega katastra
onesnaževalcev. Glede na zaskrb-
ljujoče stanje gozdov, ki naj bi
poleg lesne opravljal še celo
vrsto splošno koristnih funkcij
(zrak, voda, rekreacija, turizem
ipd.), bo potrebno tej problema-
tiki posvetiti vso pozornost.

Varstvo pred hrupom — Tudi
problem hrupa in posledice, ki
jih ima ta na zdravje in zdravo
počutje v občini ni znan in na-
tančno ugotovljen, vendar neka-
tera dejstva nakazujejo, da prob-
lem kot tak ni zanemarljiv.
Omeniti je potrebno problem
hrupa, ki ga povzroča promet in
nastopa tako v bivalnem in de-
lovnem okolju, kot tudi to, da
je nekaj primerov mešanih in-
dustrijsko stanovanjskih naselij,
v katerih so negativni učinki
bolj izraziti.

Zaščita plodnih tal — Posebno
področje ekologije predstavlja
varovanje in zaščita plodnih tal.
Pojavljajo se predvsem nasled-
nji problemi: zaraščanje kmetij-
skih površin z manjvrednim
gozdnim sestojem, pozidava naj-

Mnoge »lepe« veter vrne nazaj v naše malo mesto

bolj kakovostnih kmetijskih
zemljišč in varovanje plodne
zemlje, kateri se spreminja na-
membnost. V zadnjih letih je
bil uveden določen red v odnosu
do plodne zemlje. Predvsem na
področju spreminjanja namemb-
nosti v občini ni perečih prob-
lemov.

V pregledu stanja varstva oka-
lja v občini Cerknica je razvid-
no, da je problematika prisotna
in si bo potrebno povsod pri-
zadevati, da bi se stanje izbolj-
šalo. Vsa pozornost mora biti
posvečena na vseh ravneh vzgoji
in ekološki osveščenosti ljudi.

A. Zalar

Pašništvo na Slivnici

V prvem letu ustanovitve
skupnosti so bili v pašno skup-
nost vključeni trije zagnani čla-
ni, ograjenih je bilo 70 ha pašnih
površin, čreda pa je štela 50
glav govedi — plemenskih telic
in kastratov. V tem letu je bilo
največ težav s pripravo pašnika,
saj je bilo potrebno urediti do-
stop na pašnik, pognojiti trav-
nate površine, napeljati električ-
no ograjo, urediti napajališča in
podobno. Pri teh najtežjih delih
so poleg Kmetijske zadruge
Cerknica in ustanovnih članov
priskočili na pomoč tudi štū-
dentje Biotehniške fakultete iz
Ljubljane in kooperantje Kme-
tijske zadruge Kranj.

V petih letih delovanja pašne
skupnosti se je število članov
povečalo na sedem, usposobili
smo 120 ha pašnih površin, letno
pa se pase povprečno 130 ple-
menskih telic in kastratov. Gle-
de na to, da pašnik ni v celoti
izkoriščen z domačo živino, nam
Gorenjska kmetijska zadruga
pripelje vsako leto še 30 glav ži-
vine v uslužnostno pašo.

Pašnik je ograjen z električno
ograjom, ki preprečuje uhajanje
živine izven urejenega pašnika
oziroma preprečuje dostop div-
jadi. Celotna površina pašnika je
razdeljena na 6 enot — čredink,
iz katerih imajo živali nemoten
dostop do hlevov, kjer je ureje-

no napajališče. Živina ostaja na
pašniku preko cele pašne sezone
na prostem, hlev je namenjen le
morebitnim obolelim živalim.

Zaradi opuščanja travnatih
površin in postopnega zarašča-
nja, prirasti živine na Slivnici v
prvem letu niso bili najboljši.
Z agromelioracijskimi posegi, ki
so bili opravljeni tudi s pomoč-
jo Gozdnega gospodarstva Cerk-
nica, ko se travnate površine
močno izboljšale, s tem pa tudi
prirast in plemenska vrednost
živine.

V času pašne sezone skrbi za
živino in nemoteno pašo oskrb-
nik, ki medtem živi na Slivnici.
Skrbi za številčno stanje živali,
ureja nemoten prehod živine iz
čredinke v čredinko, nadzira de-
lovanje električnega pastirja,
stanje vode in podobno.

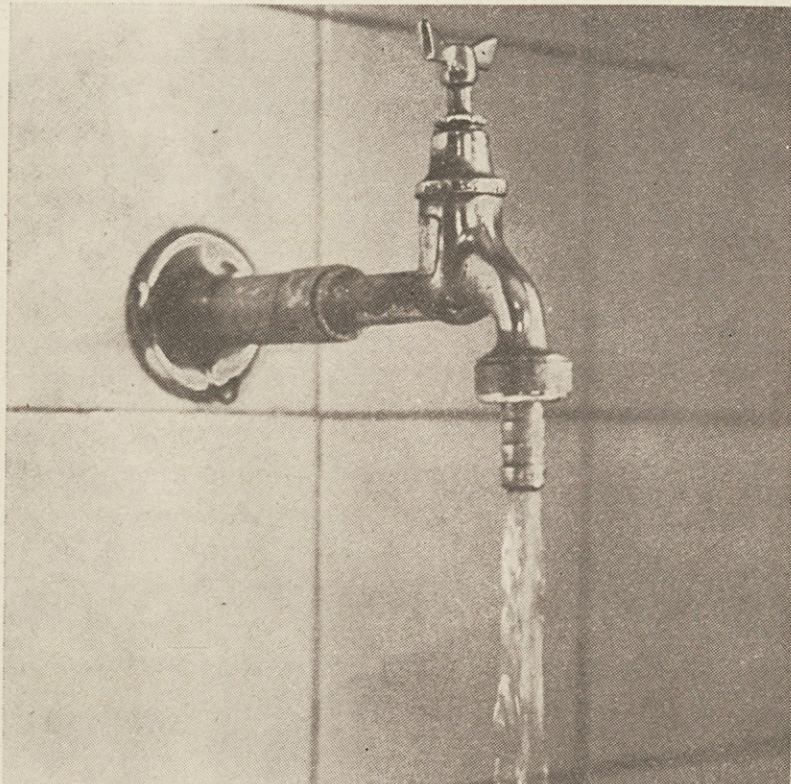
Vse do letos je bil oskrbnik
upokojenec, ki se je svojemu
delu res lahko posvetil. Za letoš-
njo pašno sezono pa ostaja to
delo nezasedeno, zato ob tem
pozivamo vse zainteresirane, naj
se zglasijo pri predsedniku skup-
nosti Stanetu Modicu, Cesta na
Jezero 12, Cerknica, ali v pospe-
ševalni službi Kmetijske zadruge
Cerknica, kjer lahko dobijo vse
podrobnejše informacije.

Ljubitelji narave in živali ste
torej vabljeni.

M. Mrvoš

Čreda na paši

Želimo si »zdravo« pijačo

V mesecu mladosti...

Mladost in maj. Ni naključje, da sodita skupaj.

To je prebujanje, brstenje, začetek novega. Obdobje, ko po-
ženejo kali in korenine. Obdobje, ki ljubi sonce, zavetje in
nežne rose. Ljubi in želi... a vedno ni tako. Tudi maj pozna
viharje, kruto sušo in dežne ujme... Ne obetajo nič dobrega,
a življenje mora dalje. K mladosti sodi smeh in radosten po-
gled zdravega človeka... pa tudi solze, in sovraštvo in upor-
nost in strah in negotovost in lakota...

Celo sonce ima svojo temno stran — tako kot dan, kot maj,
kot življenje, kot mladost...

Vsakdo izmed nas bi v svoji mladosti, ki jo živi ali le še
obuja v svojem spominu, preletel takšne in podobne misli, jih
barval sončno ali črno, jih klical v sedanost ali potiskal v po-
zabo. Naj vas naslednji zapisi popeljejo v maj in mladost —
danes, včeraj in jutri.

MLADIM MORAMO ZAUPATI

Nehvaležno in težko je pisati o mladosti. Vsakdo jo je doži-
vel po svoje, pač primerno času in družbenim razmeram. Res
si je mladost, to — vedno prekratko obdobje v življenju posa-
meznika, v nečem le podobna. Pomeni začetek iskanj, osamo-
svajanja, snovanja družine, vstopa v delovno in družbeno oko-
lje. Pomeni, zares, vendar na tisoče nadvse svojstvenih na-
činov.

O mladosti in mladih bi morali morda govoriti pogostejše.
Tudi drugače in na drugih me-
stih.

Danes govorimo o pregreš-
nem plakatu, o svojeglavih od-
ločitvah ob potovanju štafete,
o vizualnih in besednih izpadih
mladih... Jim kdo zaupa? Jim
kdo verjame? Jih kdo posluša?

Mladina je bila in ostaja gi-
balo časa, odraz razmer in na-
poved prihodnosti.

Vedno je bila v prvih vrstah.
Kdo pa so bili »naša vojska«
med drugo svetovno vojno?
Mladi, napredni, pošteni fantje
in dekleta, komaj odrasli otro-
štvu. Pa leta povelje izgrad-
nje, z udarnimi in prostovoljni-
mi brigadami. To so bili mladi.
Res je bil to svojstven čas —
čas revolucije, sprememb, gor-
ja in uspehov.

Po uspehih pa je prišlo izo-
bilje, ki je marsikaj spremenilo.
Razvrednotili smo pridno
fizično delo, saj so mladi štu-
dirali »da jim ne bo treba de-
lati«. Parola — delu čast in ob-
last je počasi bledela in dobi-
vala vedno nove in drugačne
prizvoke.

Človeka včasih zaboli, ko
gleda različne reakcije in izpa-
de mladih in se ob tem vpraša
— kaj smo zagrešili pri vzgoji,
pri delu z mladimi, pri prena-
šanju domoljubnih in drugih
človeških in družbenih vred-
not?

Včasih se zazdi, kot da so v
nekem obdobju za korak za-
ostali za tokom. Pa ne zato,
ker mu niso sposobni slediti.
Zato, ker jih vanj nismo pravil-
no in dovolj močno pritegnili.

Tudi današnja mladina, ob
tem mislim na tisto na vodil-
nih položajih svoje organizaci-
je, je preveč odmaknjena od
življenja in problemov svojega
članstva.

Mladim je potrebno bolj za-
upati. Vključiti bi jih morali v
vodstva na vseh ravneh. Nor-
malno je, da so njihovi pogledi
drugačni, dostikrat ekstremni,
ni pa rečeno, da so tudi napač-
ni.

Vsaka generacija gradi svoje
znanje in izkušnje na drugač-
nih osnovah, zato je tudi nje-

no preseganje ustaljenega in
znanega pričakovano in do-
pustno.

Na mladi generaciji sloni pri-
hodnost in razvoj, pa tudi ra-
ven življenja družbe, zato ji
moramo zaupati in pomagati.

Minili so časi, ko je bil radij-
ski sprejemnik nagrada za pri-
zadevno in uspešno delo mla-
dinske organizacije. Žal je res
tudi to, da so mimo časi, ko je
vsa mladina ene vasi sedla sku-
paj, govorila o skupnih načrtih
in pela.

Danes so časi drugačni. Pove-
zujejo in razdvajajo druge
stvari. Toda mladina, kot gene-
racija, ki bo odločala jutri,
ostaja.

Vsak pošten človek mora
verjeti vanjo in ji zaupati. Pa
tudi dopustiti, da poseže tja in
tako, kot misli in dokaže, da je
najbolje.

Včasih so rekli — »dober go-
spodar je prepustil kmetijo še
mlademu sinu«. Tudi v politiki
in gospodarstvu bi bil včasih
dobrodošel tak gospodar.

Naj svoja razmišljanja, ki so
ušla kar desetletja nazaj, za-
ključim s prepričanjem: v mla-
dih, izobraženih, zavednih in
pridnih ljudeh je naš lepši,
skupni jutri. Sam verjamem
vanj.

Po razgovoru
z Jožetom Teličem
zapisala V. Šega

●●●

KAJ PRIČAKUJETE OD NAS?

Kljub napetemu ozračju so
na našem planetu tudi srečni
prebivalci. In če primerjam
svoje življenje z življenjem
vrstnice iz Iraka ali Irana, po-
tem lahko rečem, da sem eden
najsrečnejših ljudi na svetu.

Kako naj si svet predstav-
ljam hudoben, ko pa ni meni
še nič hudega? O vojnah in
drugih nevšečnostih izvem le
iz časopisov, s televizijskega
zaslona in radia. Same zanimi-
ve in nerazumljive stvari!

Le kaj je tako nerazumlji-
vega? Veliko.

Naprimen — zakaj kljub to-
likim humanim akcijam dve

tretjini ljudi še vedno stra-
data? Iz česa je zdravilo za
aids, ki si ga danes lahko kupi
le kakšen milijarder? Čemu se
SZ in ZDA pogajata za разо-
rožitev, ko pa imata svoje čete
v tujih državah?...

Veliko je še stvari, ki bi jih
marsikdo iz moje generacije

— generacije mladih — rad
izvedel.

Sedaj stopamo v ta svet od-
raslosti, negotovosti, skrbi in
drugih problemov, otroci, ki
smo tik pred odločitvijo za
svoj poklic. Otroci, na katerih
sloni prihodnost in upanje.

Mame in očetje, kaj priča-
kujete od nas?

Kaj pričakujete od svojih
malih otrok, ki vas bodo kma-
lu nadomestili pri vašem delu,
na vaših položajih?

Polona Kranjc, 8. b

●●●

PRVIKRAT je človek oskrunil svojo mladost, kadar je prvičkrat
molčal, ko mu je srce ukazovalo, da naj govori. (I. Cankar)

Vsak dogodek, vsak doživ-
ljaj, gledan z odmaknjene ča-
sovne razdalje, zgubi svojo
ostrino in divjost, kot gore, če
jih gledamo od daleč: rahla
meglica prostora, ki nas loči
od njih, jih napravi blažje in
privlačnejše.

Tako je tudi z mladostjo, če
gledaš nanjo, ko nisi več čisto
mlad. Zato se ni čuditi Cankar-
jevi izjavi: »Vsaka mladost je
polna sreče in radosti, sijajne-
ga sonca in prešernega smeha.
Vsaka mladost.«

Taka je bila tudi naša. Ostri
robovi socialne revščine in ne-
bogljenosti so se v spominih
porazgubili. Le tu pa tam se
»stari« sošolci z nekakšno no-
stalgijo za tistimi časi spomi-
njamo, kako nas je v internatu
živel štiriindvajset v eni sobi,
pa smo komaj enega ali morda
dva v soboto zvečer lahko pri-
merno oblekli za ples: eden je
posodil hlače, drugi suknjič,
tretji srajco, četrti kravato...
Kljub temu so hodili na ples
vedno eni in isti: tisti, ki so
vendarle sami imeli največ; ti-
sti, ki so imeli svoje, za ples
najbolj primerne čevlje; ki so
imeli denarja za bore vstopni-
no, če je bila; in tisti, ki so
kdaj imeli priložnost in mož-
nost, da so se plesati sploh na-
učili.

Drugi smo tudi ob sobotah
zvečer ostajali v internatu. De-
narja, da bi se odpeljali čez
nedeljo domov, največkrat ni-
smo imeli.

Tavčar bi k temu dodal: »To
je bilo gotovo revno življenje.«

Bilo je revno, vendar tudi le-
po. Med nami je vladala neiz-
merna solidarnost in tovarišt-
vo. Kdor je kljub vsemu kdaj
pa kdaj prodril do doma in se
v nedeljo zvečer vrnil, ta je
poleg vonja po kraški burji, po
dolenjski gostoljubnosti ali po
notranjski redkobesednosti
prinesel s seboj tudi polno tor-
bo dobrot: eden domačo mami-
no patico, drugi poleno sala-
me, tretji kepo ocvirkov, četrti
morda celo liter terana, cel
»kufer« domačih jabolok ali na
krušni peči posušenih orehov
— kar je pač najboljšega pre-
mogla njegova bajta.

In začela se je gostija in je
trajala, dokler je kaj bilo. Ob
takšnih večerih je internatska
nedeljska večerja, osovraženi
mlečni riž, ostala nedotaknje-
na. To je bil dobesedni — beli
štrajk. Brez stavkokazov.

Samo enkrat se je zgodilo,
da je nekdo izmed nas ponudil
klobaso, ki je že »dišala«. Po-
nudil pa jo je šele takrat, ko
njemu, ki jo je prej naskrivaj
obdeloval, ni več teknila.

Čeprav smo bili lačni, smo
mu jo po koščkih zmetali na-
zaj. Nikoli več ni sam užival
domačih dobrot.

Drugi spomin nas zanese v
tretji ali četrti letnik učitelji-
šča, ko med uro kroži pod
klopmi droben listek z vpraša-
njem: »Greš popoldne delat na
Vič? Podpiši.« Vsi fantje, razen

enega, smo podpisali. Gradili
smo športni park. Udarniško,
seveda. Tisti eden, ki ni podpi-
sal, se je šel tačas skopat v
javno kopališče. Tudi prav.
Toda, ker je imel takšenih se-
bičnih ovinkov še več, je tudi
ostal edini fant v razredu, ki je
zapustil učiteljišče brez partij-
ske knjižice.

To so bili grobi računi, toda
pošteni. Mladost ne pozna
kompromisov.

»Zato...« — nalašč za tiste,
ki v zadnjem času ne prenese-
jo več slovenske revolucionar-
ne klasike in se jim bog še v
pregovoru zdi državi nevaren
— zaključujem s Prešernom:

»Zato mladost! po tvoji tem-
ni zarji srce zdihvalo bo, Bog
te obvarji!«

J. Praprotnik

●●●

NAŠE NALOGE DANES IN JUTRI

V občini Cerknica imamo
dvainpetdeset osnovnih orga-
nizacij in dva koordinacijska
sveta Zveze socialistične mla-
dine Slovenije. Članstvo v mla-
dinski organizaciji je prosto-
voljno in traja od sprejema,
navadno v sedmem razredu
osnovne šole, do dopolnjenega
sedemindvajsetega leta staro-
sti.

Delovanje mladincev v os-
novnih organizacijah je odvis-
no od vodstva. Prav zaradi te-
ga subjektivnega dejavnika
prihaja do nihanj v aktivnosti
posameznih osnovnih organi-
zacij. Sprva je dejavnejša ena
od organizacij, nato njeno de-
lovanje počasi usiha, medtem
zaživi druga in tako je delo-
vanje mladih sicer vseskozi
prisotno, le da o enotni »fron-
ti« vseh mladih ne moremo
govoriti.

V zadnjem času so zlasti
neaktivni mladi iz Cerknice, z
Rakeka, Unca in še nekaterih
drugih krajev. Najbolj aktivni
so mladi v združenem delu,
kjer je vidnejše tudi delovanje
ostalih družbenopolitičnih or-
ganizacij. Zaskrbljujoče pa je,

(nadaljevanje na 8. strani-

Cvetoči maj

V mesecu mladosti...

(nadaljevanje s 7. strani)

da srednješolska mladina in študentje ne pokažejo večjega zanimanja za delovanje, čeprav bi se morali prav oni najbolj boriti za boljši položaj dijakov in študentov, ne samo v kraju kjer bivajo, temveč tudi na šolah in fakultetah, ki jih obiskujejo.

Med najbolj perečimi problemi mladine v naši občini je pomanjkanje prostorov, kjer bi se shajali, se pogovarjali in delali. Za to naše shajanje

nam ostanejo le lokali. Kakšne možnosti za deloven pogovor pa so v gostilnah, ni potrebno posebej govoriti.

Pa vendar mladi le nismo tako neaktivni. Zavedati se moramo, da smo mladi člani sindikata in zveze komunistov, ter da smo aktivni udeleženci številnih dejavnosti in prireditvev. To delo pa se nam pogosto ne priznava in ne pripisuje, čeprav je le mladinec lahko član vseh družbenopolitičnih organizacij. Tudi letos smo že organizirali vrsto pri-

reditvev, čakata pa nas še dve največji. Pohod po poteh domičinskih enot Notranjske in mladinska delovna brigada. Letos bomo mladinsko delovno akcijo organizirali »doma«. Mladi bomo s svojim prostovoljnim delom pomagali pri izgradnji zimskega rekreacijskega objekta na Slivnici in pri sanaciji parka ob gradu Snežnik.

Naleteli smo na vrsto ovir, vendar upamo in se borimo, da bomo s pomočjo širše družbenopolitične skupnosti in gospodarstva izpeljali našo akcijo, ki bo prispevek mladih k hitrejšemu razvoju občine.

Mladi se bomo morali boljše povezati, saj se tokovi gospodarskih, političnih in družbenih dogajanj najbolj dotikajo prav nas. Vemo, da je gradnja

stanovanj postala izredno draga, da se obeta strukturna brezposelnost, da je zelo pomembna štipendijska politika... tu je še vrsta drugih vprašanj, ki bodo bremenila prav nas — mlade. Skupno jih bomo lažje in hitreje premagovali. Pokazati moramo, da smo enotna mladina, ki ima polno predlogov in idej za boljši jutri.

S. Lovko

Novosti v knjižnici

BURK Michael: Človek potrebuje skrivnost

Sodobni nemški pisatelj je našim bralcem že precej poznan. V tej knjigi nam predstavlja Američana, ki mora prehoditi precejšnjo pot, da razkrije svoje skrivnostno rojstvo. Skozi branje spoznamo še vedno žive sile nacizma, ki imajo močan vpliv tudi v današnjem času.

ADAMS Richard: Vodnikova vesina

Pisatelj s tem romanom navdušuje bralce vseh starosti, tako pristaše fantastike, kot pravljčnosti (do šestdesetega leta). V tem kunčjem romanu se bralec pravzaprav preseli v svet živali, v njemu pravzaprav tuj kunčji svet.

BRATOŽ Rajko: Krščanstvo v Ogleju in na vzhodnem vplivnem območju oglejske cerkve od začetkov do nastopa verske svobode.

Delo je poskus zgodovinske sinteze najzgodnejših obdobij v zgodovini krščanstva na vsem nekdanjem slovenskem naseljenem ozemlju do 3. stoletja.

14. maj 1987 — cvetje in sneg

Pavel Kunaver Cerknška jezera

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Od drugih ponikvev, ki so v kotu Pogreščakov ali v Jamskem zalivu, sta pomembni še Svinjska jama in Mala Karlovica, ki sta le nekaj minut od Velike Karlovice. Ponikve Svinjske jame so že v Javornikovem podnožju; nad njimi so zelo razrušene in strme skale, vanje pa ob nizki vodi izginja zadnji del reke Stržen, ki izvira v skrajno jugovzhodnem kotu Cerknškega jezera, kjer ga bomo še obiskali. Seveda je ob teh ponikvah vedno drugače. Ob suši slišimo komaj gurljanje, ob le malo večji vodi grgljanje in grme vse večje ponikve, ob veliki vodi pa so vse potopljene in samo Velika Karlovica še vidno požira deročo reko, ki se ji ni dobro preveč približati!

Ko hodimo sem in tja ob teh vodoravnih ponikvah v skalnih stenah, spoznamo, kako razpokan je tukaj apnenec, in razumljivo nam postane, zakaj se je voda pretočila v podzemlje.

Kredni apnenci, ki sestavljajo zahodno polovico jezerskega dna in ves zahodni obod kotline, so nastajali in ležali več sto milijonov let v globokem morju. Ko pa so se pred nekaj deset milijoni let dvignili iz morja, so ob tem močno razpokali; posebno v smeri severozahod—jugovzhod so nastale v novih gorah velike prelomnice.

Premiki v gorskih skladih so bili tako veliki, da so se starejše kamenine večkrat dvignile enako visoko kakor mlajše ali celo čez nje. Nastajale so seveda tudi velike kotline in prve doline, ki so jih pretekale in napolnjevale s prvimi jezeri prve reke!

Cerkniška kotlina je bila verjetno večkrat in za dolga obdobja veliko trajno jezero. Vode so se pretakale vanjo in iz nje po površju. Šele ko je voda polagoma razširila razpoke, se je začela pretakati v podzemlje in popolnoma zapustila struge na površju. O tem nas najlepše pouče obiski Postojnske, Križne, Planinske in Škocjanske jame ter Rakovega Škocjana.

Iz jezera otekajoča voda prinaša s seboj velike množine bičevja itd., tako da pri ponikvah sama sebi zapira pot. Zato so pred Veliko Karlovico postavili velike grablje, ki love vso navlako.

In zakaj po jesenskih in pomladnih deževjih jezero naraste? Vse ponikve s tistimi vred, ki jih bomo obiskali še na drugem izletu, morajo ob največji vodi v eni sekundi sprejeti le približno 80 m³ vode. Malone še enkrat toliko pa je tedaj zaostaja in v dveh, treh dneh lahko voda poplavi 26 km² površine ter stoji povprečno 6 m nad srednjo višino jezerske kotline, pri Veliki Karlovici sega skoraj do vrhnjega oboka!

Na Pogreščakih valovi tedaj lepo lepo jezero, razen bučanja vetra v gozdovih je vse tiho, le Velika Karlovica grgrajoč hlastno požira silne množine vode, ki jo pod zemljo odaja Rakovemu Škocjanu, ta pa podzemski Pivki — Unici — Ljubljani.

Da bi ob povodnji lažje našli pot do Velike Karlovice, jo poizkusimo najti že zdaj nazaj grede! Od Velike Karlovice gremo samo nekaj deset metrov proti severu in se prebijemo skozi grmovje do skaloja, kjer najdemo strmo polico.

Po njej se dvignemo med drevjem in skalovjem kakih 20 do 30 m visoko do položnejšega gozda. Po njem gremo še dobrih sto stopetdeset metrov ravno navzgor in že smo na široki gozdni cesti, ki pa ni za avtomobile. Vije se proti severu nad gozdnatim jezerskim bregom in nas privede v dobre pol ure v Dolenjo vas, avtomobilista do njegovega vozila, pešec pa ima še pol ure do Cerknice ali pa gre dobro uro naravnost iz Dolenje vasi na Rakek.

Z uporabo dobre karte more pri tej poti pešec od Velike Karlovice tudi do vasi Zelše z znamenito cerkvico. V poldrugi uri pa pride iz Jamskega zaliva tudi naravnost v Rakov Škocjan.

Ob suši gremo lahko v Javornikovem podnožju od Velike Karlovice proti jugozahodu do druge, velike Goričice, otoku podobne vzpetine na koncu velikega nasipa, ki je zgrajen čez jezero pri vasi Dolenje jezero.

IZ CERKNICE MIMO VODONOSA DO GORIČICE

Na drugi poti bomo doživeli povsem drugačne prizore. Zdaj gremo od hotela proti vzhodu in čez most Cerknšičice, ki jo pustimo na desti in hodimo ali se peljemo pribl. 3 km daleč točno proti jugu do vasi Dolenje jezero. Cerkev ima zelo lep lesen kasetiran strop iz 1682 in gotsko obokan prezbitelj. Še pol kilometra skozi vas in po nepopavljenem svetu in že nas privede cesta na nasip.

Že ob srednji vodi se na začetku nasipa odpre pogled na široko vzhodno stran jezera, ki se razprostira pred nami okoli 7 km daleč proti jugovzhodu in je na najširšem kraju več kot 5 km široko. Gorata okolica in gozdnati strmi rtiči javorniških bregov lepšajo pokrajino, posebno pa jo krasita na vzhodni strani strma Goričica, v daljavi proti jugu pa otok z vasjo Otokom.

Vztrajni obiskovalec Cerknškega jezera doživlja tu čudne spremembe. Ob suši se bo čudil, čemu nasip. Ob nizki vodi bo hitel k navpičnim ponikvam Vodonosa, kjer ribiči love ribe, ki beže z otekačo vodo. Ob srednji vodi bo hvalil nasip, ki ga bo privedel do romantične Goričice in naprej. Ob visoki vodi pa bo zabavljaj, ker je nasip kljub temu, da so ga povišali, še prenizek. Če ga bo hudo jesensko deževje našlo na Otoku, bo bežal pred vodo, ki bo hitro naraščala, začela zalivati most med Otokom in Drvošcem, ožino Pretržje pri Goričici in visoki nasip! Kjer je še pred kratkim videl živino na paši, bo gledal domačine, ki se bodo peljali s čolnom na južni breg gledat v gozdove, seveda če jim bo to dovoljevala burja, ki dviga nevarno velike valove!

Tudi zima bo bogata s spremembami. Če je jezero zamrznilo in bo voda brez zadostnega pritoka začela odtekati, se bo led nad ponikvami v bližnjem Vodonosu v ši-

rokah ploskvah radialno podiral v globino — lep prizor ob nizkem soncu. Tam za mostom pod nasipom, kjer Stržen obdrži svojo strujo v jezeru in ne zamrzne, pa bodo, če bo vse tiho, tisoči divjih rac... Neverjetni prizori!

Pa nazaj v poletje in sušo. Gremo k Vodonosu, nekaj minut vzhodno od začetka nasipa. Nedaleč od mosta čez Stržen, že na koncu nasipa, se je od reke ločil velik rokav, ki po njem (razen v hudi suši) teče voda proti severu — a ne daleč! Kakor vejice na grozdu, tako se razdeli rokav na mnogo manjših rokavov, a vsak zase je slepa dolinica! Na koncu, deloma že v dnu, zijajo pod glinastimi bregovi skalnate ponikve! To je Vodonos, največja skupina navpičnih ponikvev v Cerknškem jezeru, ob vsakem času je drugačen. Ob visoki vodi je ves zalit in delovanja njegovih ponikvev sploh ne vidimo.

Ob nizki vodi ponikve grgrajo in skladno z nižanjem jezerske gladine zamirajo, nekatere višje so že suhe, ko se nad drugimi vrtijo še vrtinci. To velja za čas okoli junija in julija, ko jezero v normalnih letih odteče, a je vse živo ob rokavih, kjer zaostajajo ribe. Pobiranje rib vodi zdaj ribiška zadruga; nekoč so imeli glavni dobiček razni plemiči in samostani, pa tudi domačini so si nalovili rib in jih prekadili, da so jih imeli dovolj za zimo!

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

brestov obzornik glasilo delovne organizacije PRED 10 LETI

(Iz številke 116 — 31. maj 1977)

PRODAJA POHIŠTVA NA DOMAČEM TRGU

Lanske ocene strokovnjakov, da bo letošnje leto ugodnejše za gospodarstvo, s tem pa tudi za industrijo pohištva, se uresničujejo. Ko ocenjujemo prodajo v prvih štirih mesecih letošnjega leta, ugotavljamo, da je dosegla 33,7 odstotka letnega plana in je za 13 odstotkov večja od planirane dinamike. Takšna gibanja, projicirana do konca leta, kažejo, da bo mogoče zastavljeni plan precej preseči, če bomo dobro usklajevali proizvodnjo s prodajnimi možnostmi.

BREST IN IZVOZ

Ko smo analizirali naše napore na področju izvoza, smo ugotovili, da je Brest zelo uspešno pripomogel k povečanju slovenskega in jugoslovanskega izvoza.

Zelo zanimivo je na primer, da je imel Brest v svojem iskanju kupcev oziroma tržišč stike s kupci iz 42 držav, pa ne samo stikov oziroma razgovorov, temveč so bili sklenjeni tudi posli; če ne za več, pa vsaj za poskusne pošiljke.

Seveda pri tem ne gre pozabiti, da so za enkrat še vedno naši največji kupci že tradicionalni, kot recimo Združene države Amerike, zahodne in vzhodne evropske države. Vendar pa dajemo veliko pozornost tudi razvijanju poslovnih odnosov z drugimi, do sedaj neobdelanimi tržišči.

Zelo dobro so se začeli razvijati posli z Japonsko in z Avstralijo. Na tržiščih Bližnjega vzhoda ali tako imenovanih tretjih deželah imamo že lepo število dokaj dobrih in uspešnih poslovnih partnerjev in vse kaže, da je bila naša usmeritev na ta tržišča nujna, pa tudi pravilna.

KDAJ NOVI RAČUNALNIK?

V aprilu je bil sestanek predstavnikov Bresta, Kovinoplastike iz Loža, Liva iz Postojne, Transavta iz Postojne in KLI-ja iz Logatca. Vse delovne organizacije uporabljajo računalnik za avtomatsko obdelavo podatkov, ki ga imajo v Brestu. Pogovor se je v glavnem sukal okrog premajhnih kapacitet sedanjega računalnika, potreb po uvajanju novih področij podatkov ter o možnostih, oblikah in času za zamenjavo sedanjega računalnika s hitrejšim in večjim.

VISOK OBISK V CERKNICI

Sredi maja sta obiskala našo občino predsednik republiške skupščine dr. Marijan Brecelj in podpredsednik republiške skupščine Vladimir Logar. Skupaj s predstavniki skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij sta si ogledala dela na trasi nove ceste Podgora—Babno polje, ob tem pa sta si ogledala tudi obrat Kovinoplastike v Babnem polju.

ODKRITI DVE NOVI OBELEŽJI

V okviru praznovanj petsto let mesta Loža, štiridesete obletnice prida tovariša Tita na vodstvo Komunistične partije Jugoslavije in njegovega petinosemdesetega rojstnega dne sta bili v Starem trgu pred »Ljudsko šolo« in pred »Nižjo gimnazijo« 22. maja odkriti obeležji, ki sta posvečeni:

- zmagi delavske liste »Zveza delovnega ljudstva« leta 1936 in ponovni zmagi delavstva na volitvah 1938. leta,
- uboju učiteljice Štefke Prešeren in
- ustanovitvi redne gimnazije na osvobojenem ozemlju 1944. leta.

FINSKI ŠTUDENTJE PRI NAS

Med obiski v minulem mesecu naj omenimo skupino finskih študentov lesarstva in gozdarstva, ki so na daljšem študijskem potovanju po Jugoslaviji.

Pri nas so si najprej ogledali proizvodnjo v novi tovarni ivernih plošč, ki jim je zapustila nadvse ugodne vtise. Zatem je bil z njimi krajši razgovor v prijetnem okolju našega Salona pohištva. V zahvali za našo gostoljubnost so posebej poudarili, da jim bo obisk BRESTA dosti koristil pri njihovem delu. Podobno so se izrazili tudi v daljši pismeni zahvali, ki smo jo prejeli pred dnevi.

LETOŠNJI HRIBARJEV POKAL

Tudi letos so se mladi iz občine Cerknica zbrali na največji športni manifestaciji mladih — na tekmovanjih za Hribarjev pokal. Tekmovanje, katerega se vsako leto udeleži vse več mladih, je bilo letos organizirano še posebej svečano, saj je sovpadalo z vrsto prireditve, ki so namenjene letošnjim pomembnim jubilejem. Tekmovanja v posameznih panogah so bila organizirana po vsej občini, nosilci tekmovanj pa so bili osnovne organizacije v krajevnih skupnostih.

Hribarjev pokal 1977, na katerem je sodelovalo okrog 600 mladincev, ki so nastopili v sedmih športnih disciplinah, je po splošnem mnenju vseh nastopajočih povsem uspel.

V spomin

V maju smo se poslovili od našega upokojenca — dolgoletnega sodelavca Franca Srpana iz Nadleska.

V temeljni organizaciji se je zaposlil takoj po končani vojni in nam je bil sodelavec vse do leta 1973, ko je odšel v zaslužni pokoj. Vsa leta je odgovorno opravljal mizarska

in tesarska dela v temeljni organizaciji. Poznamo ga kot prizadevnega, marljivega in vselega človeka, vedno pripravljenega priskočiti na pomoč vsakomur in kot tak nam bo ostal v trajnem spominu.

Delovni kolektiv
Žagalnice

Iz drugih lesarskih kolektivov

ALPLES sodi v primerjavi s sorodnimi delovnimi organizacijami v povprečje aktivne inovativne dejavnosti, vendar to še ne pomeni, da so s to dejavnostjo povsem zadovoljni. To dokazujejo tudi podatki o številu danih predlogov ter ob doseženi gospodarski koristi v preteklem letu. Lani je bilo skupno realiziranih le 28 predlogov z doseženo gospodarsko koristjo v višini 21.518 milijonov dinarjev. Kljub uspešnemu pokritju izgube po ključnem računu, kar pomeni, da se obveznosti iz slabega poslovanja ne prenašajo v letošnje leto, pa so morali delavci v Alplesi, Tozd Lesna proizvodnja in Tozd Promet blaga in storitev, sprejeti ob zaključnem računu za leto 1986 sklep o pričetku sanacijskega postopka.

V MEBLU pripravljajo referendum, na katerem bodo glasovali o vsebinski in organizacijski prenovi delovne organizacije, ki izhaja iz sanacijskega programa. Po novem naj bi imeli samo šest temeljnih organizacij, pravzaprav pa štiri močne proizvodne tozde.

Pomembno je še to, da bodo v vsaki temeljni organizaciji zaposleni tudi takšni kadri, ki jih je mogoče uporabiti in vključiti v kulturo, samoupravo, politično, športno in drugo življenje. To plat — sociološki problem (samo proizvodnega) tozda so do sedaj precej zanemarjali.

V NOVOLESU so dobili novo, moderno lakirnico. Razmišljanja in priprave so trajale nekaj let. K sodelovanju so poleg domačih pritegnili tudi tuje strokovnjake; najeli so firmo Schuler iz ZR Nemčije, ki je proučila njihove potrebe in izdelala svoj predlog za rešitev problemov. Izdelavo izvedbenega načrta tehnologije so zaupali mag. Kotniku iz projektivnega biroja Lesnine. Tako so domači in nekaj tujih strokovnjakov ob zavzetem delu s skupnimi močmi uspeli

v kratkem času postaviti razmeroma poceni lakirnico.

INLES je poslovno leto 1986 zaključil brez izgub. V celotni delovni organizaciji so ustvarili za 45,6 stare milijarde akumulacije, kar je za 129 odstotkov več kot v letu 1985. Izredno ugodne rezultate dosega Tozd Dolenja vas, saj izrazito prednjači kot daleč najuspešnejši tozd v dejavnosti (akumulacija na delavca v Tozd Dolenja vas je 1.728.500 din). Razmeroma ugodne rezultate ima tudi Tozd Loški potok, ostali tozdi Inlesa pa dosegajo akumulacijo na delavca precej pod povprečjem v dejavnosti. Inles je za šolsko leto 1987/88 razpisal 109 štipendij, od tega 77 štipendij do V. zahtevnostne stopnje. Če bo večje zanimanje zlasti za deficitarne poklice (strojništvo, elektro, elektronika, računalništvo, lesna), bodo podelili tudi več štipendij.

LESNA iz Slovenj Gradca bo v maju odprla svoj novi prodajni center v Temerinu pri Novem Sadu. Pripravljajo 210 m² prodajnih in razstavnih prostorov, 720 m² zunanega skladišča in 3400 m² urejenih

Notranjsko prvenstvo v namiznem tenisu

Stara telovadnica osnovne šole na Rakeku je bila v soboto, 18. aprila kar pretesna za vse udeležence notranjskega pionirskega prvenstva v namiznem tenisu. Nastopilo je 22 ekip pionirjev in pionirk ter 50 tekmovalcev in tekmovalcev v posamičnih disciplinah. Prišli so z Vrhniko, Logatca, Podpeči oziroma Preserja, Dragomerja, Begunj in Rakeka.

Zaradi razlik v znanju so bili pionirji in pionirke razdeljeni v skupino mlajših (do 4. r. OŠ) in skupino starejših (od 5. do 8. r. OŠ), uvrstitve pa so bile naslednje:

Starejši pionirji:
Ekipno: 1. RAKEK I., 2. VRHNIKA I., 3. PODPEČ PRESERJE
Posamežno: 1. Peter Stražišar, 2. Andrej Stražišar (oba Rakek), 3. Tibor Srečković (Vrhnika)
Starejše pionirke:
Posamežno: 1. Petra Kovšca

manipulativnih površin. Prodajni program prodajne enote v Temerinu bo obsegal celotni proizvodni program tozdov Lesne (okna, senčila, vrata, obloge...), prodajo žaganega lesa in ladijskega poda. Kot dopolnilo osnovnemu programu bodo kupcem nudili proizvode IMONTA Dravograd, ki bo na odprtem razstavnem prostoru razstavil tudi svojo brunarico ter del stavbnega pohištva drugih proizvajalcev: vhodna in garažna vrata, strešna okna, parket in podobno. Temerinu se želijo predstaviti s čim boljšo ponudbo, tako da bodo ob večjih naročilih gradbenih delovnih organizacij prodajali in potem vgrajevali svoje proizvode.

GARANT iz Polzele je, kot že nekaj let doslej, razglasil maj za »mesec inovacij«. Vse predloge v tem mesecu bodo obravnavali takoj v juniju. Za koristne predloge, ki jih bo možno realizirati, bodo prijavitelji prejeli nagrado v višini 1.000 din. Za realizirane predloge pa bodo inovatorji prejeli še dodatno nagrado v skladu s pravilnikom o delitvi sredstev za osebne dohodke.

(Rakek), 2. Tadeja Švigelj (Podpeč — P.), 3. Irena Istenič (Rakek)

Mlajši pionirji:
Ekipno: 1. Podpeč — Preserje I., 2. Logatec, 3. Rakek I.
Posamežno: 1. Vrenk (Dragomer), 2. Samarotič (Podpeč — P.), 3. Rus (Logatec)

Mlajše pionirke:
Ekipno: 1. Rakek I., 2. Logatec, 3. Rakek II.
Posamežno: 1. Petra Peček (Logatec), 2. Karla Kovšca (Rakek), Mojca Rus (Logatec).

Udeležba je pokazala, da na našem območju raste zanimanje za to športno vrsto, še posebej pa je pohvalno, da delamo tudi z najmlajšimi.

Predstavniki društev so se dogovorili, da bodo v sezoni 1987/88 poglobili medsebojno sodelovanje. Razmišljali so tudi o povezavi z Notranjsko namiznoteniško podzvezo.

P. Kovšca

Filmi v juniju

1. 6. ob 18. uri — hongkonški karate film ZMAJEVA IGRA SMRTI.
4. 6. ob 20. uri — ameriška kriminalka MORILEC V HISI.
5. 6. ob 20. uri in 8. 6. ob 18. uri — ameriški pustolovski film COLIDOR IN RDEČELASKA.
6. 6. ob 20. uri in 7. 6. ob 16. uri — ameriški akcijski film AMERIŠKI NINDŽA.
7. 6. ob 20. uri — ameriška drama LET NAD KUKAVIČJIM GNEZDOM.
11. 6. ob 20. uri — ameriška drama KRALJ DISKA.
12. 6. ob 20. uri — francoski erotični film MLADA LADY CHATTERLEY.
13. 6. ob 20. uri in 14. 6. ob 16. uri — francoska kriminalka NEDOTAKLJIVI.
14. 6. ob 20. uri — ameriška drama DIPLOMAT.
18. 6. ob 20. uri — angleška kriminalka JAZ SEM POROTA.
20. 6. ob 20. uri in 22. 6. ob 18. uri — ameriška glasbena komedija ELEKTRIČNE SANJE.
21. 6. ob 16. in 20. uri — ameriška ljubezenska drama MOJA AFRIKA.
25. 6. ob 20. uri — angleška melodrama DEKLE IZ INDIJE.
26. 6. ob 20. uri in 28. 6. ob 20. uri — ameriški akcijski film POKLIC — KOMANDOS.
27. 6. ob 20. uri in 28. 6. ob 16. uri — ameriški pustolovski film DRAGULJ Z NILA.
29. 6. ob 20. uri — ameriška grozljivka SVET DEMONOV, I. del.

IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA

Nagradna križanka je bila, kljub grdi zamudi, kar dobrodošlo razvedrilo, vsaj za 78 naših bralcev, ki so svoje rešitve tudi poslali v naše uredništvo. Posebna komisija je izžrebala naslednje nagrajence:

500 din dobijo
— Samo Umek, Videm 6/a Cerknica
— Ludvik Dekleva, Prodaja
— Petra Žunič, Masiva
2.000 din — Dragica Tavželj, Peščenik 4, Cerknica
3.000 din — Mateja Sterle, Skupne dejavnosti in III. zvezek Notranjskih listov — Jaka Šraj, Metulje 20, 61385 Nova vas.

Nagrajencem čestitamo. Nagrade dobite v blagajni Skupnih dejavnosti. Ostalim jih bomo poslali po pošti.

Uredništvo

Izbrali smo najboljše športnike

Ob praznovanju dneva mladosti je ZTKO občine Cerknica podelila občinska priznanja športnikom, športnim delavcem in športnim organizacijam za uspehe v tekmovalnem športu in za organizirano delo v telesni kulturi za sezono 1986.

Predsedstvo ZTKO je na podlagi uspehov in predlogov občinskih TKO izbralo najboljše športnike, športne delavce in klube.

Športnik občine za leto 1986 je Janez Ožbolt član SK Loška dolina, tekmovalca v biatlonu, ki je v prejšnji sezoni osvojil tri državne naslove in republiški naslov pri mladincih.

Športnica občine za leto 1986 je Saša Istenič, tekmovalka strelske družine Brest, ki je v streljanju z malokalibrsko puško osvojila prvo mesto na republiškem tekmovanju (3 x 10) in postala republiška prvakinja v disciplini 30 leže. Na državnem prvenstvu z zračno puško je osvojila 5. mesto s 181 krogi in postavila nov republiški rekord.

Priznanja za športne uspehe so dobili:

1. Damjan Kandare — SD Brest (1. mesto SRS in 4. mesto SFRJ)

2. Roland Turšič — SK Loška dolina (3. mesto SFRJ)

3. Darko Ožbolt ml. — SK Loška dolina (4. mesto SFRJ)

4. Ines Otoničar — SD Brest (1. mesto SRS in 2. mesto SRS)

5. Jasna Kebe — SD Brest (3. mesto SRS)

6. Tone Založnik — KK Brest (5. mesto SRS in keglj. prvak)

Za organizacijsko in strokovno delo na področju telesne kulture so prejeli priznanja:

1. Franc Levec — SK Loška dolina za delo sodniški organizaciji

2. Vinko Brezec — TK Dovece za delo in popularizacijo tenisa na Rakeku

3. Pavel Kandžič — PD Cerknica za delo v planinski organizaciji

4. Franc Udovič — NK Rakek, igralec in organizator nogometa na Rakeku

5. Franc Urbas — KK Brest za delo na področju kegljanja.

Priznanja za odlične tekmovalne uspehe pionirjev in pionirk ter za dobro strokovno delo v klubu je prejela Strelska družina Brest iz Cerknice. Za organizacijo rekreativnega in množičnega športa je priznanje dobil organizacijski odbor Bloških tekov za odlično izvedbo vseh dvanajstih tekov.

Priznanja je podelil predsednik ZTKO Franc Gornik. Med drugim je dejal, da sta telesna kultura in šport že tako vsidrana v življenje ljudi, da si brez tega ne moremo več zamisljati obstoja naše socialistične samoupravne družbe.

Po podelitvi so se tekmovalci, športni delavci ter družbenopolitični delavci pogovarjali o delu, življenju, treningih in o prihodnjem delu na področju telesne kulture.

F. Turšič

Kegljaške novice

Mladinci KK Brest — državni prvaki

Mladinska ekipa Kegljaškega kluba Brest je dosegla še en velik uspeh, saj je na ekipnem državnem prvenstvu, ki je bilo v Celju, osvojila naslov državnih ekipnih prvakov.

Vrstni red

	kegljev
1. Brest Cerknica	6666
2. Jedinstvo Zagreb	6627
3. Emo Celje	6621
4. Triglav Kranj	6586
5. Varteks Varaždin	6503

Na kegljišču Bresta v Cerknici in hotela Sport v Postojni so odigrali prvenstvo Slovenije za mladinske dvojice.

Vrstni red

1. Triglav	3497
2. Brest	3462
(Piletič 868+898, Premrov 862+834)	
3. Slovan I.	3422
4. Slovan II.	3368
5. Gorica	3367
8. Brest	3303
(Švelc 840+842, Vidmar 779+842)	

Na kegljiščih v Cerknici, Postojni, Pivki in Ilirski Bistrici so končali tekmovanja Notranjske regije v članski in

mladinski konkurenci posamezno in v dvojicah.

Rezultati

Moški posamezno

1. Založnik
2. Gornik
3. Gregorc
4. Urbas
5. Prešeren

Mladinci posamezno

1. Premrov
2. Piletič
3. Švelc

Brest	3556
Brest	3453
Postojna	3439
Brest	3396
Brest	3392

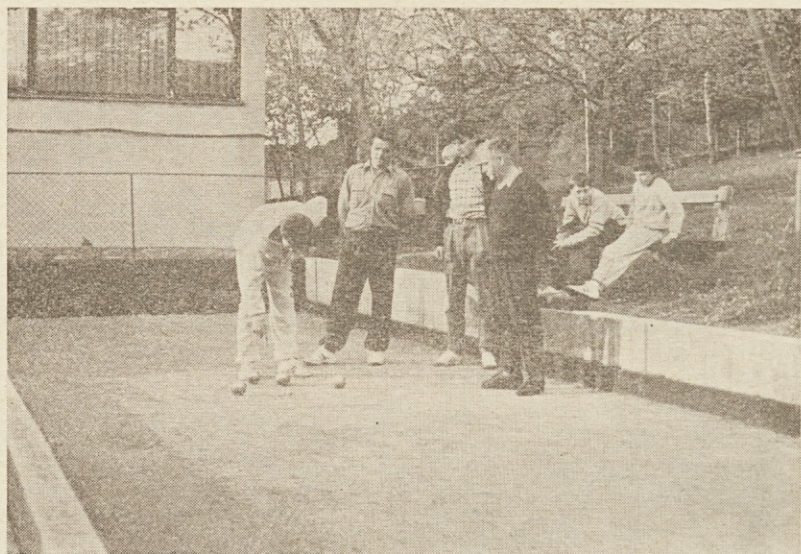
kegljev	
Brest	3450
Brest	3405
Brest	3348

Moške dvojice

	kegljev
1. Brest	7009
(Založnik, Gornik)	
2. Brest (Urbas, Švelc)	6744
3. Proteus	6730
(Stegel, Babuder)	

Mladinci dvojice

	kegljev
1. Brest	6855
(Piletič, Premrov)	
2. Proteus	6541
(Zagorec, Mundjar)	
3. Proteus	6534
(Vuradin, Jurca)	

Brestovi balinarji pri treningu

Baliranje

Na baliniščih v Cerknici je bilo odigrano prvenstvo Notranjske regije za posameznike. Nastopilo je 25 tekmovalcev.

Vrstni red

1. Mestek
 2. Tominc
 3. Menart
 4. Žagar
- Brest
Horjul
Logatec
Loška dolina

Tekmovanje v dvojicah pa je bilo na baliniščih na Vrhnikih.

Vrstni red

1. Vrhnika
2. Brest (Dekleva, Jakopin)
3. Rakek
4. Horjul

Najboljši v obeh konkurencah so se uvrstili na republiško prvenstvo.

Igre SOZD Slovenijales v septembru

Komisija za organizacijo in izvedbo VI. letnih športnih iger delavcev Sozda Slovenijales — proizvodnja in trgovina je proučila pripravljenost na to prireditve ter je igre, ki so bile prvotno načrtovane za 20. junij, preložila na 12. september — to je bližje rokom, ko bomo obeležili 40-letnico delovne organizacije Brest Cerknica.

Tekmovanja bodo potekala v osmih moških in petih ženskih športnih panogah na športnih objektih v Cerknici, Rakeku in Starem trgu. Pričakujemo udeležbo 700 športnikov in športnic iz delovnih organizacij — članic Sozda Slovenijales. Organizacijski odbor predvideva pokritje stroškov iger s primerno startnino udeležencev ter propagandni oglas v biltenu iger. Športne igre bodo velik izziv organizacijskih in športnih sposobnosti delavcev Bresta in pri-

ložnost za spontano vzpodbudo za razvoj rekreacije v občini Cerknica.

I. Štefa.

Naši upokoјenci

Z mesecem aprilom 1987 je odšla v pokoj Vera Klanfar iz Markovca. V temeljni organizaciji je bila neprekinjeno zaposlena od leta 1955, od tega 25 let v neposredni proizvodnji. Nobena dela in naloge ji niso bila pretežka in jih je sprejemala s polno mero odgovornosti. V pokoj je odšla z del in nalog »rezkanje na kopirnem rezkarju«.

Delovna skupnost Tozda Žagalnica se ji zahvaljuje za delovni prispevek k razvoju temeljne organizacije in ji želi še veliko zdravih in zadovoljnih let.

Delovni kolektiv
Žagalnice

V letošnjem letu sta iz temeljne organizacije Jelka odšla v pokoj dva naša delavca.

Marija Maček je odšla v pokoj 28. februarja 1987. Delala je predvsem v strojnem oddelku in pri pripravi furnirja.

Jakob Turšič je odšel v pokoj 30. aprila 1987. Opravljal je različna dela na žagi, nazadnje pri odvozu žamanja.

Za njun trud in prispevek pri razvoju temeljne in delovne organizacije se jima iskreno zahvaljujemo in jima želimo še mnogo zdravih let.

Kolektiv Tozd Jelka

Po uspešni sezoni tekmovanj z zračno puško so pionirji in pionirke SD Brest začeli priprave in treninge z malokalibrskim orožjem

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Ureja uredniški odbor: Srečo DROBNIČ, VIII FRIM, Franc GORNIK, Viktor JERIČ, Karmen KANDARE, Peter KOVŠČA, Danilo MLINAR, Štefka MIKŠE-ŠEBALJ, Anton OBREZA, Janez OPEKA, Miran PETAN, Zdravko ZABUKOVEC.

Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Franc MLAKAR

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naklada 2800 izvodov.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani.